

# JA' TI SCARTA TI QUERMANOTIC TE TI ROMAEE

ti its'ibabat yu'un ti Pabloe

---

Hech lic sc'opon ti carta  
ti quermanotique ti te  
nacajtic ti Romae

**1** Ho'on Pabloun, ho'on yabatun ti Jesucristoe yu'un mambilun yu'un. Ho'on ac'bilun cabtel yu'un ti Diose yu'un chba jpucbe sc'op, yu'un chba jchol ti lequil ach' c'op yu'un ti Diose. Ja' cabtel o.

<sup>2</sup>Ti vo'one laj yalbe sc'opilal ti lequil ach' c'ope ti Diose. Laj yalbe ti j'alc'opetic yu'une, hech lic sp'ejanic ti hun. Ja' ti sun ti Diose ti quich'ojtique. <sup>3</sup>Ja' ti sc'opilal ti Snich'one ti laj yich' sbec'tal, hech yelnich'on ti Rey David ic'ot li' ti balumile. Ja' ti Cajvaltic Jesucristoe. <sup>4</sup>Ja' Snich'on ti Diose. Yu'un te oy ti yo'nton ti Ch'ul Espíritue, ja' Snich'on ti Diose. Ja' i'ac'at ti q'uelel ti ja' Snich'on ti Diose c'alal icha'cuxi loq'uel ti ch'en. <sup>5</sup>Ti ho'ontutique ja' laj xa yac'buntutic cabtelutic yu'un ti jpucbetutic ti sc'ope. Jun no'ox yutsil ti hech chiyac'buntutic hech chituntutic yu'un. Yu'un hech chlic xch'umbeic smantal ti Cajvaltique

ep ti tos crixchanoetic li' ti balumile. Hech chlic spasic ti muc' ti Cajvaltique. <sup>6</sup>Ti ho'oxuque laj xa yic'oxuc ti stojol ti Cajvaltique hech snich'onoxuc nac'otic xa.

<sup>7</sup>Hech yu'un chajc'oponoxuc ti carta, ho'oxuc ti te nacaloxuc ti jteclum Romae ti c'uxoxuc ti yo'nton ti Diose. Yu'un laj xa yic'oxuc ti stojole yu'un chatunic yu'un. Ac'o yac'boxuc ep bendición ti Jtotic Diose xchi'uc ti Cajvaltic Jesucristoe. Ac'o yac'bot jun avo'ntonic ti jujunoxuque.

**Ja' sc'opilal ti Pabloe ti sc'an  
chba sq'uel ti quermanotique  
ti te nacajtic ti Romae**

<sup>8</sup>Hech yu'un ja' primero chacalbeic avi to. “Hocol aval, Dios cu'un, ti lec xch'unojbot ac'op ti quermanotac te ti Romae”, chcut ti Diose. Ja' ti sventa ti Jesucristoe ti hech chcale. Yu'un puquem ac'opilallic ti scotol balumil ti oy lec xch'unojel avo'ntonique.

<sup>9</sup>Scotol c'ac'al ti jc'opon Dios ti atojolic. Yu'un jun co'nton cac'oj jba chi'abtej yu'un ti Diose ti jchol

ti lequil ach' c'ope, ja' ti sc'opilal ti Snich'one, hech yu'un sna' ti Diose ti mu xach'ay ti co'ntone. Scotol c'ac'al chajna'oxuc. <sup>10</sup>Scotol c'ac'al ti jc'ambe vocol ti Diose mi hech tsc'an ti yo'ntone hech xu' cu'un chtal jq'ueloxuc. Ep vuelta jc'an chtal jq'ueloxuc. Mu hechuc laj sc'an ti Diose. <sup>11</sup>Yu'un ti jc'an chtal jq'ueloxuque, yu'un jc'an chajcoltaoxuc hech más ch-an yip avo'ntonic. <sup>12</sup>Mi ihu' cu'une, hech chmuc'ub co'nton uc yu'un ti jq'uel ti oy xch'unojel avo'ntonic uc. Hech co'lol chmuc'ub co'ntonic.

<sup>13</sup>Quermanotac, ti jc'an ti chana'ic ti ep vuelta jc'an chtal jq'ueloxuc. Ti manchuc nipajesat, laj xa jc'opon jbatic. Yu'un ti jc'an chtal jts'un ti sc'op ti Diose ti avo'ntonique hech chaj c'u che'el laj xa jts'un ti yo'ntonic ti quermanotic ti li' nacajtique, ho'oxuc ti co'lol yanlum crixchanooxuc xchi'uque. Yu'un hech más lec chach'unic ti jventa. <sup>14</sup>Ho'on quich'oj cabtel ti stojol scotol crixchanoetic. Manchuc mi lec chanubtasbilic, manchuc mi mu chanubtasbiluc, manchuc mi p'ij yo'ntonic, manchuc mi mu p'ijuque, persa ti jcholbe ti sc'op ti Diose scotolic. <sup>15</sup>Hech yu'un toyol co'nton chtal jcholboxuc uc ti lequil ach' c'ope, ho'oxuc ti te oyoxuc te ti Romae.

**Ja' sc'opilal ti yu'un ja' sc'op ti Diose ti lequil ach' c'ope hech yu'un oy yip**

<sup>16</sup>Yu'un ti ho'one mu xiq'uexav yu'un ti lequil ach' c'ope. Yu'un ja' sc'op ti Diose hech yu'un oy yip yu'un hech chcolic scotol ti much'utic chch'unique. Ja'

primero laj ca'itic ti ho'ucutic ti judioucutique yu'un ja' primero laj yac' ti q'uelel ti Diose ti ho'ucutic laj st'ujucutique. Patil laj ava'yic ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuque. <sup>17</sup>Yu'un te chvinaj ti sc'op ti Diose ti ja' ti sventa ti oy xch'unojel co'ntontique ti toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose. Yu'un hech ts'ibabil: "Ti much'u toj yo'nton chquil yu'un ti oy xch'unojel yo'ntone, ja' chcuxi sbatel osil", ti xchi ti Diose.

**Ja' sc'opilal ti oy smulic scotol crixchanoetic. Scotol ti much'utic mu ya'yojuc ti sc'op ti Diose oy smulic yu'un sna'ic ti oy ti Diose pero muc spasic ti muc'**

<sup>18</sup>Ti Diose chac' ti q'uelel ti chac'be castigo ti much'utic mu sc'an xch'umbat sc'ope, xchi'uc ti much'utic tsa' smulique. Yu'un bol yo'ntonic hech yu'un tscontrainic ti sc'op ti Diose ti ja' melele yu'un mu sc'an chpuc ti sc'op ti Diose. <sup>19</sup>Mu yu'unuc mu sna'ic mi jutuc c'u x'elan ti Diose. Yu'un scotol crixchanoetic ch-ac'bat sna'ic yu'un ti Diose. <sup>20</sup>Manchuc mi mu xquiltic ti jsatic ti Diose, ti yabtele chvinaj. Asta c'alal imeltsaj ti balumile asta ti hora to chvinaj ti jelaven sp'ijil ti Diose, ti mu sna' x'elaj sp'ijil ti Diose. Chvinaj ti ja' Dios stuc. Hech yu'un mu xu' chalic ti mu sna'ique. <sup>21</sup>Laj sna'ic bu oy ti Diose pero muc spasic ti muc' hech chaj c'u che'el tsc'an ti jpastic ti muc' ti Diose. Hocol aval, muc xchiic ti stojol. Hech yu'un hovil ti c'utic laj snopilanic ti yo'ntonique. Ja' no'ox más ibolib ti yo'ntonique. <sup>22</sup>P'ij

yo'ntonic laj scuy sbaic. Ja' bol ti jyalel ic'otic. <sup>23</sup>Muc sc'an spasic ti muc' ti Diose ti stalel cuxul sbatel osile. Ja' laj sloc'taic ti much'u chchame. Ja' crixchano ti chchame. Ja' laj spasic ti muc'. Ja' laj spasic ti muc' uc sloc'tombail mut xchi'uc sloc'tombail ti c'usi xcotetic ti lume xchi'uc sloc'tombail chon.

<sup>24</sup>Hech yu'un icomesatic yu'un ti Diose. Yu'un ibolib xa ti yo'ntonique, hech lic spasic ti c'usi chopol tsc'an ti sbec'talique, lic yixtanic ti sbec'talique. <sup>25</sup>Muc sc'an xch'unic ti c'usi melele ti ja' ti Diose ti te oy ti vinajele. Ja' laj spasic ti muc' ti c'utic pasbile ti mu xcoltavane. Laj yac' sbaic ti abatinel yu'un. Ma'uc laj spasic ti muc' ti Diose ti laj spas scotol ti c'utic oye. Ja' stuc tspasat ti muc' sbatel osil. Jun yutsil ti hech chc'ot ti pasel.

<sup>26</sup>Ja' yu'un ti icomesatic yu'un ti Diose yu'un ti hech laj spasiq. Hech i'epaj sbolil yo'ntonic. Hech uc ti antsetique j'ech'el ibolibic ti jyalel. Ma'uc laj xchi'in sbaic xa xchi'uc viniqetic. Staquic laj xchi'in sbaic. <sup>27</sup>Hech ono'ox uc ti viniqetique ma'uc laj xchi'in sbaic xa xchi'uc antsetic. Toyol yo'ntonic ti viniqetique ti laj xchi'in sbaic stuquic. Hech i'ac'bat stoj ti sbec'talic ti smulique asta chlic xchamel sbec'talic yu'un.

<sup>28</sup>Yu'un muc sc'an spasic ti muc' ti Diose hech yu'un icomesatic yu'un ti Diose. Puru sbolil yo'ntonic laj snopic. Scotol laj spasic ti c'usi chopol ti pasele. <sup>29</sup>Inoj ti yo'ntonic scotol ti c'usi chopole, xchi'uc mulivajel, xchi'uc bol'op, xchi'uc sbic'tal yo'ntonic, xchi'uc

yan muliletic. Ja' ibat ti yo'ntonic tspas biq'uit yo'ntonic, chmilvanic, tspasic pleito, chlo'lavanic, chlabanvanic, chopol tspucbe sc'opilal yan. <sup>30</sup>Tsa'beic smul yan. Scoj ti vocol ti chich'ique chilinta ti Diose. Mu xch'un mantal, tstoy sbaic, tstoy sbaic xchi'uc sc'op, tsnopilanic yan muliletic, tsp'ajbe smantal stot sme'ic. <sup>31</sup>Mu'yuc srazonic. Ti c'usi chale mu xc'ot ti pasel. Mu xc'uxubinvanic, mu'yuc perdón ti yo'ntonic, mu'yuc much'u bal ti yo'ntonic. <sup>32</sup>Manchuc mi tsna'ic ti yalaj ti Diose ti ch'ayel chbatic ti much'u hech tspasique, toyol yo'ntonic ta to spasic. Lec chilic uc mi hech tspasic yantic uc.

**Scotol ti much'utic xch'unojic scuyojoic ti smantal ti Diose oy smulic yu'un mu yu'unuc j'ech'el chajvalinic**

**2** Mi oy much'u hech chal: “Ep smul lume, ta ono'ox xich'ic castigo”, mi xchie, yu'un juez tscuy sba. Mu xil ti co'ol oy smul xchi'uc yu'un co'ol ti c'usi tspas xchi'uque. Hech yu'un mi ch-ac'bat castigo lume, ja' no'ox hech uc ch-ac'bat castigo ti much'u hech chale. <sup>2</sup>Yu'un toj chchapanvan ti Diose hech yu'un ti jna'tic ti persa ch-ac'bat castigo yu'un smulic scotol ti much'utic hech tspasique. <sup>3</sup>Chil ti oy smul ti much'utic hech tspasique. Mu xil ti hech yac'oj sba tspas uc. Tscuy ti stuc chcol, ti mu x'ac'bat castigo yu'un smul yu'un ti Diose tscuy. <sup>4</sup>Mi hech tsnope, mu spas ti muc' ti ep i'ac'bat bendición yu'un ti Diose, ti ep ic'uxubinate, ti ep its'icbat sbolil yo'ntone. Mu sna' ti ep laj xa yich' c'uxubinel yu'un ac'o sutes yo'nton

yu'un smul. <sup>5</sup> Scoj ti tsots yo'ntone, scoj ti mu suturemuc yo'ntone, hech yac'oj sba tscajtsob ti scastigo ti chc'o yich'e. Ja' ta ono'ox chc'o yich' c'alal tsta yorail chac'be castigo yu'un smulic scotol crixchanoetic ti Diose. Te chvinaj ti toj chchapanvan ti Diose. <sup>6</sup> Ti c'u x'elán ti cabtelitique hech chijyac'bućutic jtojoltic jujunucutic. <sup>7</sup> Scotol ti much'u mu x'elán yo'ntonic t'pasilanic ti c'usi leque, yu'un tsc'an ti lec chc'ot sc'opilal yu'un ti Diose, ti ch-ac'bat squeval hech chaj c'u che'el squeval ti Diose, ti chcuxiic sbatel osile, ja' ch-ac'bat xcuxlejalic sventa sbatel osil. <sup>8</sup> Scotol ti much'u ja' no'ox sc'anic ti lec sc'opilal stuquique, ti mu xch'unic ti c'op ti ja' melele, ti ja' chch'unic spasel ti c'usi chopole, ja' quechel yilinta'el yu'un Dios ti stojolic. Hech yu'un ch-ac'bat'ic castigo sbatel osil. <sup>9</sup> Ta me xich'ic ep vocol, ta me x'ech' svocolic scotol ti much'utic t'pasic ti c'usi chopole yu'un xch'unojic tscuy. Ta ono'ox xich'ic ti jchi'iltique, ho'ucutic ti judioutique, yu'un ya'yojic ti sc'op ti Diose. Chich'ic uc ti achi'iltaque, xchi'uc scotol yan crixchanoetic. <sup>10</sup> Scotol ti much'utic laj xa spasic ti c'usi leque lec ch-ilat yu'un ti Diose. Ta me xilic utsilal. Ch-ac'bat jun yo'ntonic jujun sbatel osil. Ta ono'ox xc'o quich'tic scotol, ho'ucutic ti judioutique, yu'un ja' primero laj yac' ti q'uelel ti Diose ti ho'ucutic laj st'ujucutique. Chayac'boxuc scotol uc, ti ho'oxuque ti yanlum crixchanooxuque.

<sup>11</sup> Yu'un ti Diose mu yu'unuc t'uj ti much'u chc'uxubine; ja' parejo chixchapanucutic jtojoltic. <sup>12</sup> Yu'un

scotol ti much'utic tsa'ilan smulique, ti mu ya'yojuc ti smantal ti Diose ti laj yalbućutic comel ti Moise ti vo'onee, ma'uc ch-ich'bat sc'op yu'un ti mu ya'yojuc ti smantal ti Diose. Ja' ch-ich'bat sc'op yu'un ti c'u yepal i'ac'bat sna'ic ti yo'ntonic yu'un ti Diose. Yu'un muc xch'unic hech yu'un ch'ayel chbatic. Scotol ti much'utic tsa'ilan smulique ti ya'yojic ti smantal ti Diose, ja' ch-ich'bat sc'opic yu'un ti ya'yojic ti smantal ti Diose. <sup>13</sup> Yu'un ma'uc toj co'ntontic chijc'ot ti stojol ti Diose mi ja' no'ox chca'ibetic ti smantal ti Diose. Ja' toj co'ntontic chijc'ot mi jch'unojetic ti smantal ti Diose. <sup>14</sup> Ti achi'iltaque xchi'uc ti yan crixchanoetic ti mu yich'ojuc ti smantal ti Diose, oy bu co'ol t'pasic hech chaj c'u che'el smantal ti Diose. Manchuc mi mu yich'ojuc smantal ti Diose, oy mantal ti yo'ntonic. <sup>15</sup> Chvinaj ti q'uelel ti hech oy ti yo'ntonique yu'un ti c'usi t'pasic. Chvinaj ti tsa'ic ti c'usi lec ti pasele, ti tsa'ic uc ti c'usi mu xtune. Yu'un mi oy c'usi chopol spaso, tsc'an tscolta sba. <sup>16</sup> Yu'un tsta yorail ch-ich'bat sc'opic scotol crixchanoetic yu'un ti Jesucristoe, ja' ti ac'bil yabtel yu'un ti Stote. Ja' ch-ich'bat sc'opic yu'un ti c'usi laj snopique ti c'usi mucul ti stojol ti crixchanoetic ti mu xvinaje. Ja'to ch-ac'at ti q'uelel ti c'usi smule. Hech chal ti lequil ach' c'op ti jchole.

**Ja' sc'opilal ti judioetic ti yich'ojic ti smantal ti Diose ti oy smulic uc**

<sup>17</sup> Ti jchi'iltique, ho'ucutic ti judioutic xchi'uc, tscuyic ti lec ch-ilat'ic yu'un ti Diose yu'un ti yich'ojbeic ti smantal ti Diose. Ja' t'uj sbaic yu'un chojtiquinic ti

Diose tscuyic. <sup>18</sup>Tscuyic ti tsna'ic c'usi tsc'an ti Diöse. Tscuyic ti tsna'ic tst'ujic ti c'usi leque yu'un ip'ijub xa yu'un ti mantaletique tscuyic. <sup>19</sup>Hech yu'un tstojobtas scotol ti much'utic ma'satetique tscuyic, ja' ti much'utic ch'ayemic ti be tscuyique. Ja' luz c'otemic stuquic tscuyic yu'un ti much'utic oyic ti ic' osile tscuyique, ja' ti much'utic mu p'ijuc tscuyique. <sup>20</sup>Chchanubtas ti much'utic mu xtojob yu'unic tscuyic. Yu'un yich'ojbeic ti smantal ti Diöse, ja' ti melele, ja' ti chijp'ijub yu'une, hech yu'un maestro tscuy sbaic yu'un ti much'utic mu to cha'ibeic sjame. <sup>21</sup>Xu' yu'unic chchanubtasic yantic tscuyic. ¿C'u yu'un mu sna' stuc? “Mu me xa'elc'ajic, xchi ti Diöse”, xchiic. Yac'oj sba ch-elc'ajic stuquic. <sup>22</sup>“Mu me xamulivajic, xchi ti Diöse”, xchiic. Yac'oj sba chmulivajic stuquic. Chaq'uic ti q'uelel ti tspasic ti muc' ti Diöse yu'un mu'yuc santo o yu'unic. Pero ta to xelc'anic ti Diöse yu'un mu hechuc tspasic hech chaj c'u che'el yaloj ti Diöse. <sup>23</sup>Hovil ti tsoy sbaic yu'un ti yich'ojbeic ti smantal ti Diöse. Ja' no'ox chaq'uic ti utel ti Diöse yu'un mu xch'umbeic ti smantale. <sup>24</sup>Yu'un hech ts'ibabil comel ti sc'op ti Diöse: “Ti acojic ti chopol chbat jc'opilal yu'un ti yanlum crixchanoetique, xchi ti Diöse”, ti xchie. Ja' sc'opilal ti jchi'iltique.

<sup>25</sup>Ti circuncisione oy stu cu'untic mi ti jch'umbetic smantal ti Diöse. Mi ti jp'ajbetic smantal ti Diöse, manchuc mi quich'ojtic circuncisión, mu quich'ojticuc circuncisión x'elan. <sup>26</sup>Hech yu'un mi ja' tspas ti

muc' ti smantal ti Diöse ti much'u mu yich'ojuc circuncisione, ja' yich'oj circuncisión x'elan manchuc mi mu yich'ojuc. <sup>27</sup>Hech yu'un ti much'u chch'umbe smantal ti Diöse manchuc mi mu yich'ojuc circuncisión ti sbec'tale, ja' xu' chijyalbucutic jmultic mi ti jp'ajbetic smantal ti Diöse, ho'ucutic ti p'ejel ti jun cu'untic ti smantal ti Diöse, ho'ucutic ti quich'ojtic circuncisione. <sup>28-29</sup>Yu'un ma'uc ti sventa ti oy señail ti jbec'taltique ti judiucutic chijyilucutic ti Diöse. Ja' ti sventa ti oy xch'unojel co'ntontique ti judiucutic chijyilucutic ti Diöse. Ma'uc ti sventa ti quich'ojtic circuncisione ti yu'unucutic ti Diöse chijc'ot. Ja' ti sventa ti oy xch'unojel co'ntontic ti yu'unucutic ti Diöse chijc'ot. Mi hech ti co'ntontique, manchuc mi mu xijyalbucutic lec jc'opilaltic ti crixchanoetique, ja' ti Diöse chijyalbucutic lec jc'opilaltic.

**3** Hovil ti hech jch'unojtic ti más lec chijyilucutic ti Diöse ho'ucutic ti judiucutic che'e. Hovil ti chquich'tic ti circuncisione che'e, mi xachiique, mu hechuc. <sup>2</sup>Mu hoviluc ti jch'unojtic ti más lec chijyilucutic ti Diöse yu'un primero nijyac'bucutic ti sc'ope, ho'ucutic ti judiucutique. <sup>3</sup>Manchuc mi oy muc xch'unic ti jchi'iltique, mu yu'unuc hech ilaj sc'opilal o ti hech yalojbucutic ti Diöse ti chijcolucutique. <sup>4</sup>iBu c'amba lajuc sc'opilal yu'un mu sna' snop c'op ti Diöse! Ti ho'ucutique ti jna'tic ti jnoptic c'op. ¿Mi ich'ay xa ti avo'ntonic ti hech ts'ibabil comel ti sc'op ti Diöse?

Ta ono'ox chvinaj ti toj  
chac'opoje.

Mu xu' yu'unic crixchanoetic ti  
chastic'bot amule,  
ti xchie. Ja' sc'opilal ti Diose.

<sup>5</sup>Oy chalic ti jchi'iltique ti  
much'utic mu xch'unojuque: “Melel  
ti toj yo'nton ti Diose. Yu'un ti oy  
jmultique hech más lec chvinaj ti  
toj yo'nton ti Diose. Hech yu'un  
mi chijyac'bucutic castigo yu'un ti  
jmultique, mu tojuc chchapanvan  
obi”, xchiic ti jchi'iltique. <sup>6</sup>Mu  
lecuc mi hech ti jnoptique yu'un  
mu meleluc. Ti meleluc ti hech  
tsnopique, ti Diose mu xu'  
chistic'bucutic jmultic mi junuc ti  
hechuque.

<sup>7</sup>Ti hechuc ti jnop hech chaj c'u  
che'el tsnopique, hech xu' chcal:  
Yu'un ti ti jnop c'ope, hech más  
lec chvinaj ti toj yo'nton ti Diose,  
hech más lec chbat sc'opilal. Hech  
yu'un ti Diose mu xu' chistic'bun  
jmul yu'un ti laj jnop c'ope, xu'  
xichi ti hechuque. <sup>8</sup>Ti hechuc ti  
jch'untique, hech chloc' sjam ti ja'  
más lec chijyilucutic ti Diose mi ep  
ti jmultique, xchi xloc' sjam. Pero  
mu hechuc. Oy much'utic chalic  
uc ti hech uc ti hech chcaltutique  
yu'un ja' no'ox tsc'an chisa'buntutic  
jmututic. Ta ono'ox x'ac'batic  
castigo yu'un yan tsloq'uesbeic  
sjam ti jc'optutique.

**Ja' sc'opilal ti mi junuc mu'yuc  
much'u toj yo'ntonic**

<sup>9</sup>Ma'uc más lecucutic yu'un ti  
vo'one quich'ojtic ti sc'op ti Diose,  
ho'ucutic ti judiucutique. Yu'un  
laj xa calboxuc ti co'ol oy jmultic  
jcotoltic, manchuc mi judiucutic,

manchuc mi yanlum crixchanooxuc.  
<sup>10</sup>Yu'un hech ts'ibabil comel ti sc'op  
ti Diose:

Mi junuc mu'yuc much'u toj  
yo'ntonic.

<sup>11</sup>Mu'yuc much'u p'ij yo'ntonic.  
Mu'yuc much'u tsa'ic ti Diose.

<sup>12</sup>Yan be stamojic scotolic.  
Hech co'ol boliben yo'ntonic  
scotolic.

Mi junuc mu'yuc much'u lec ti  
c'usi tspasique.

<sup>13</sup>Ti yeique ja' hech chaj c'u che'el  
ch'en ti campo santo ti bu  
tu ti jyalel chloc' tal yic' mi  
jamale.

Ti yoq'uique chtun yu'un  
tsnopic c'op.

Ti yut yeic oy veneno ya'yel  
hech chaj c'u che'el oy ti yut  
ye veneno ti orachone.

Chmilvan ya'yel yu'un  
chbolibtasvan xchi'uc ti  
sc'ope.

<sup>14</sup>Puru bolc'op chloc'.  
Chvinaj ti sc'op ti xmich'et  
no'ox yo'ntonic.

<sup>15</sup>Mi oy c'usi chopol cha'i, hech  
chlic sjol, hech chba milvanuc.

<sup>16</sup>Scotol c'ac'al buc no'ox chbatic  
ch-ilbajinvanic, chac'beic ep  
svocol ti crixchanoetique.

<sup>17</sup>Mi jutuc mu xu'  
chc'uxubinvanic.

<sup>18</sup>Mu'yuc Dios ti yo'ntonic hech  
yu'un mu xi'ic ti Diose,  
ti xchie.

<sup>19</sup>Ho'ucutic ti judiucutique ti  
jna'tic ti mu jch'unojbeticuc ti  
smantal ti Diose ti quich'ojtique,  
hech yu'un mu'yuc c'usi xu' chcaltic  
ti stojol ti Diose. Hech yu'un scotol  
crixchanoetic co'ol oy smulic ti

stojol ti Diose. <sup>20</sup>Mu ono'ox much'u xu' yu'un chch'un ti mantaletique, hech yu'un mu yu'unuc xu' toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose yu'un ti cabtelitique. Ja' no'ox laj yac'bucutic ti mantaletic ti Diose yu'un hech ti jna'tic bu ti jtatic jmultic.

**Ja' sc'opilal ti mu'yuc smul ch-ilatic scotol ti much'utic oy xch'unojel yo'ntonique**

<sup>21-22</sup>Ti ora to laj xa yac'bucutic jna'tic ti Diose ti ma'uc ti sventa ti mantaletique ti toj co'ntontic chijyilucutique. Ja' toj co'ntontic chijyilucutic mi jch'unojtic ti ja' jq'uexoltic laj yac' sba ti milel cu'untic ti Jesuse. Hech p'ejel ti sun ti Moisesse xchi'uc ti sunic ti yan j'alc'opetic yu'un ti Diose. Hech sc'opilal scotol crixchanoetic. <sup>23</sup>Yu'un co'ol oy jmultic jcotoltic. Mu'yuc much'u oy yutsil yo'nton hech chaj c'u che'el yutsil yo'nton ti Diose. <sup>24</sup>Yu'un oy yutsil yo'nton cu'untic ti Diose, hech yu'un jmotontic ti mu'yuc jmultic chijyilucutic ti Diose yu'un ti laj smambucutic jcoleltic ti Cristo Jesuse. <sup>25</sup>Yu'un xchapanoj ti Diose ti ja' jtojmullil chc'ot yu'un scotol crixchanoetic ti Snich'one c'alal laj yac' sba ti milel ti cruz. Hech yu'un mu'yuc xa jmultic chijyilucutic mi oy xch'unojel co'ntontique. Hech laj yac' ti q'uelel ti Diose ti toj chchapambe smulic scotol crixchanoetic xchi'uc ti much'utic mu'yuc smulic i'ilat yu'un ti Diose ti vo'onee yu'un laj smala ti Diose ja'to mi itojbat smulic yu'un ti Snich'one. Ja'to c'alal icham ti

Snich'on ti Diose, ja'to ich'ay ti smulique ti stojol ti Diose, manchuc mi cuxajtic to, manchuc mi chamenic xa. <sup>26</sup>Ti ora to laj xa yac' ti q'uelel ti Diose ti toj snopoj. Hech yu'un mu'yuc smul ch-ilat yu'un ti Diose scotol ti much'utic chch'unic ti ja' jtojmullil yu'unic ti Jesuse.

<sup>27</sup>Yu'un ti ti jtoy jbatique, mu xa xu'. “¿C'u yu'un mu xu' ti jtoy jbatic xchi'uc ti cabtelitique?” mi xachiique, “yu'un ma'uc ti sventa cabtelitic ti chijcolucutique”, chacut. Yu'un ja' ti sventa xch'unojel co'ntontic ti chijcolucutique. <sup>28</sup>Yu'un hech jch'unojtic. Ti much'u oy xch'unojel yo'ntone ja' mu'yuc smul ch-ilat yu'un ti Diose. Mu'yuc xa sc'opilal mi lec ti yabtele mi laj xch'un ti mantaletique, mi mu laj xch'un ti mantaletique.

<sup>29</sup>Ti Diose ma'uc no'ox Dios cu'untic, ho'ucutic ti judiucutique. Ja' Dios yu'un uc ti yanlum crixchanoetic. <sup>30</sup>Jun no'ox ti Dios cu'untic jcotoltic xchi'uque. Ja' chac' ti libre yu'un smul ti sventa xch'unojel yo'nton ti much'u yich'oj circuncisione. Ja' chac' ti libre yu'un smul uc ti sventa xch'unojel yo'nton ti much'u mu yich'ojuc circuncisione. <sup>31</sup>Yu'un ti hech jch'unojtique, ti jch'aybe ti smantal ti Diose, mi xachiique, mu hechuc. Ja' ts'acal ti jch'untic.

**Ja' sc'opilal ti Abrahame ti yu'un oy xch'unojel yo'ntone hech toj yo'nton ti Abrahame laj yil ti Diose**

**4** Ti Abrahame ja' ti jtatomaltic ti vo'onee ti sventa jbec'taltic, “¿mi ma'uc ti sventa yabtel ti toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose?” mi



xachiique, “ma'uc”, xichi xitac'av.  
<sup>2</sup>Ti ja'uc ti sventa yabtel ti toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose ti Abrahame, xu' tstoy sba xchi'uc ti yabtele ti hechuque. Ja'uque ti sventa xch'unojel yo'nton ti i'ac'bat ti yo'nton yu'un ti Diose, hech yu'un mu xu' tstoy sba ti stojol ti Diose. <sup>3</sup>Yu'un hech ts'ibabil comel sc'opilal ti sun ti Diose: “Ti Abrahame laj xch'un scotol ti chc'ot ti pasel ti c'utic i'albat yu'un ti Diose, hech toj yo'nton ti Abrahame laj yil ti Diose”, ti xchie. <sup>4</sup>C'alal mi laj xa abtejucutic chavil mu jmotonticuc ti chquich'tique; ja' stojol cabtelc. Jmotontic ti toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose. Hech yu'un ti much'u chch'un ti persa ch-abtej yu'une, ja' ch-ac'bat stojol yabtel; mu x'ac'bat smoton. <sup>5</sup>Ti much'u chch'un ti mu x'abteje, ti ch-ac'bat smoton yu'un ti Diose, ja' chcol ti libre yu'un ti smule. Hech toj yo'nton ch-ilat yu'un ti Diose. <sup>6</sup>Hech chaj c'u che'el laj yal ti Davide ti ja' jun no'ox yutsil ti much'u ma'uc ti sventa yabtel ti toj yo'nton ch-ilat yu'un ti Diose.

<sup>7</sup>Yu'un hech laj yal ti Davide:

Nichim no'ox yo'ntonic ti much'utic ipasbatic xa perdón yu'un ti smulique, ti iq'uejbat xa ti smulique yu'un ti Diose hech mu'yuc xa ti sventa ti smulique.

<sup>8</sup>Nichim no'ox yo'nton ti much'u mu x'ac'bat xcuch smul yu'un ti Cajvaltique, xchi ti Davide.

<sup>9</sup>“¿Mi ja' no'ox jc'opilaltic ti ho'ucutique ti quich'ojtice circuncisione, mi ja' sc'opilal

uc ti yanlum crixchanoetique ti mu yich'ojuc circuncisione?” mi xachiique, hech chacalbeic. Ti sventa ti oy xch'unojel yo'nton ti Abrahame hech toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose, xijchi. <sup>10</sup>Mi laj xa yich' circuncisión, o mi mu to chich' circuncisión ti Abrahame c'alal toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose, mi xijchi ti jnoptique, hech ti jna'tic ti mu to chich' circuncisión ti c'alal hech toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose. <sup>11</sup>Ti c'alal lic yich' ti circuncisione, ja' señaíl no'ox ti sbec'tal ti toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose ti sventa xch'unojel yo'ntone. Hech yu'un ti yanlum crixchanoetique ti mu yich'ojuc circuncisione, ja' stotic chc'ot ti Abrahame ti sventa xch'unojel yo'ntonic. Hech toj yo'ntonic ch-ilatuc yu'un ti Diose. <sup>12</sup>Ti ho'ucutique ti quich'ojtice circuncisione ja' jtotic uc mi jchanojbetic yo'nton uc ti jtotic Abrahame ti oy xch'unojel yo'nton c'alal mu to chich' circuncisione.

**Ja' sc'opilal ti ja' ti sventa ti oy xch'unojel yo'nton ti Abrahame hech ch-ac'bat sventain ti balumile xchi'uc yelnich'on**

<sup>13</sup>Ma'uc ti sventa yabtel ti i'albat ti Abrahame ti chc'ot yorail ti tsventain ti sjoylejaj ti balumile xchi'uc ti yelnich'on ti sventa xch'unojel yo'ntone. Mu'yuc sc'opilal mi laj xch'un mi muc xch'un ti mantaletique. Yu'un ti hech i'albat ti Abrahame, yu'un toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose yu'un ti oy xch'unojel yo'ntone. <sup>14</sup>Ti ja'uc chijyac'bucutic jventaintic ti balumile ti Diose ti



sventa ti cabtelitique, hovil ti oy xch'unojel co'ntontic obi. Hovil ti hech albil comel ti jc'opilaltique obi. <sup>15</sup>Mu ono'ox much'u xu' yu'un xch'un ti mantaletique. Ti mantaletique ja' no'ox chac' ti q'uelel ti jp'ajmantalucutique. Hech yu'un ja' no'ox chiyac'ucutic ti castigo. Yu'un ti manchuc oy ti mantaletique, mu'yuc jmultic mu'yuc castigo ti hechuque. <sup>16</sup>Mu hechuc tsc'an ti Diose ti ch-ac'bat sventain ti balumile ti sventa yabtel stuc ti Abrahame. Ja' tsc'an ti yutsil yo'nton stuc ti hech chac'be sventain ti balumile ti Abrahame. Hech tsventain ti Abrahame ti sventa xch'unojel yo'nton. Hech yu'un chc'ot ti pasel ti jventaintic ti balumile, ho'ucutic ti yelnich'onucutic ti Abrahame ti sventa xch'unojel yo'ntone. Ma'uc no'ox ti ho'ucutic ti quich'ojtic ti mantaletic ti laj yal ti Moisesse, ho'ucutic ti oy xch'unojel co'ntontique. Ja' ch-ac'bat sventainic uc scotol ti much'utic hech oy xch'unojel yo'ntonic hech chaj c'u che'el ti Abrahame, ja' ti jtotic cu'untic jcotoltique. <sup>17</sup>Yu'un hech ts'ibabil comel sc'opilal ti Abrahame: “Stotot ep ti tos crixchanoetic chac'ot cu'un”, x'utat ti Abrahame. Hech yu'un hech ic'ot ti pasel ti stojol ti Diose ti ja' jtotic ic'ot ti Abrahame ti sventa xch'unojel yo'nton. Ja' ti ch'umbil sc'o'pe, ja' ti xu' chcha'cuses ti ánimaetique, ja' ti xu' chac' c'otuc ti pasel ti c'usi mu to che'ot ti pasele. <sup>18</sup>Ti Abrahame laj xch'un ti totil chc'ot yu'un ti ep ti tos crixchanoetique. Jun to hovil ya'yel

ti hech i'albate. Pero laj xch'un ti c'u che'el albil sc'opilale: “Ep chp'ol cu'un avelnich'on”, ti x'utate. <sup>19</sup>Muc spec'tsaj yo'nton. Muc xlo'laj yo'nton yu'un ti mu'yuc xa sc'opilal sbec'tal x'elan ti Abrahame xchi'uc ti yajnile yu'un mu'yuc yolic. Yu'un jutuc xa sc'an mu xloc' ho'vinic habil ti Abrahame. Ti Sarae mi junuc vuelta mu'yuc bu yiloj yol. <sup>20</sup>Mi jutuc muc xchibaj yo'nton ti Abrahame. Laj xch'un scotol ti chc'ot ti pasel ti c'utic i'albat yu'un ti Diose. Yu'un laj xch'un scotol, hech i'an yip ti yo'ntone, hech laj spas ti muc' ti Diose. <sup>21</sup>J'ech'el laj xch'un ti Abrahame ti xu' yu'un tspas ti Diose ti c'utic i'albat xae. <sup>22</sup>Hech yu'un toj yo'nton i'ilat yu'un ti Diose ti Abrahame. <sup>23</sup>Yu'un ti toj yo'nton i'ilat ti Abrahame yu'un ti Diose, ti xchie, ma'uc no'ox stuc ti hech ts'ibabil sc'opilale. <sup>24</sup>Ho'ucutic jc'opilaltic uc. Yu'un toj co'ntontic chiyilucutic uc ti Diose, ho'ucutic ti jch'unojtic ti laj xcha'cuses loq'uel ti ch'en ti Cajvaltalic Jesuse. <sup>25</sup>Ja' ti i'ac'at entrechal yu'un chmilat yu'un jmultic, ja' ti icha'cusesat loq'uel tal ti ch'en yu'un hech libre nijc'ot yu'un ti jmultique.

**Ja' sc'opilal ti much'u  
libre ic'ot yu'un smul**

**5** Yu'un libre nijc'ot yu'un jmultic ti sventa xch'unojel co'ntontic, hech yu'un mu xa quecheluc quilintaeltic ti stojol ti Diose. Ti sventa ti Cajvaltalic Jesucristoe ti hech ic'ot ti pasele. <sup>2</sup>Ja' ti sventa uc ti Cajvaltique ti libre nijc'ot yu'un ti jmultique. Hech yu'un mu xa xisp'ajucutic ti

Diose. Hech yu'un nichim no'ox co'ntontic yu'un jch'unojtic ti chba jchi'intic ti DiOSE te ti bu utsilale. <sup>3</sup>Ma'uc no'ox nichim no'ox co'ntontic yu'un chba jchi'intic ti DiOSE. Nichim no'ox co'ntontic uc mi chquich'tic ilbajinel yu'un ti jna'tic ti ch-an stsatsal co'ntontic mi icuch cu'untic ti ilbajinele.

<sup>4</sup>Yu'un mi i'an stsatsal co'ntontic, hech oy yip co'ntontic. Yu'un mi oy yip co'ntontic, hech chmuc'ub co'ntontic. <sup>5</sup>Mi imuc'ub co'ntontic, hech mu xquich'tic mul yu'un nojem ti co'ntontic ti c'uxucutuc ti yo'nton ti DiOSE ti sventa ti Ch'ul Espiritue ti ac'bilucutic.

<sup>6</sup>Yu'un laj sna' ti DiOSE ti mu xu' cu'untic ti jcolta jbatique. Hech yu'un laj sta yorail ti laj yac' sba ti milel yu'un jmultic ti Cristoe, jcotoltic ti mu'yuc Dios ti co'ntontique. <sup>7</sup>¿Much'u c'amba yac' sba ti milel yu'un ti much'u ja' no'ox toj ti viniquil ti mu xu' chc'uxubinane? Repenta oy much'u xu' yu'un chac' sba ti milel yu'un ti much'u ic'uxubinatan yu'une. <sup>8</sup>Pero ti DiOSE laj yac' ti q'uelel ti c'uxucutic ti yo'nton, ho'ucutic ti chopol co'ntontic ti jyalele, yu'un laj yac' sba ti milel cu'untic ti Cristoe. <sup>9</sup>Yu'un ti ic'ot xa ti pasel ti toj co'ntontic chijyilucutic ti DiOSE ti sventa ti laj yac' sba ti milel cu'untic ti Cristoe, hech yu'un chc'ot ti pasel ti j'ech'el chijcolucutic ti sventa, ti mu xba quich'tic castigoe. <sup>10</sup>Yu'un ti vo'onee contra laj quil jbatic xchi'uc ti DiOSE. Yu'un ti laj yac' sba ti milel cu'untic ti Snich'one, hech ilecub xa yo'nton cu'untic ti ora to.

Yu'un lecub en xa yo'nton cu'untic ti ora to, hech yu'un j'ech'el chijcolucutic yu'une yu'un cuxul.

<sup>11</sup>Ma'uc no'ox ti ilecub xa yo'nton cu'untique. Nichim no'ox co'ntontic uc ti stojol ti DiOSE yu'un ja' ti sventa ti Cajvaltic Jesucristo uque ti lec ti jc'opon jbatic xchi'uc ti DiOSE.

#### **Ja' sc'opilal ti Adane xchi'uc ti Cristoe**

<sup>12</sup>Yu'un laj sta smul ti sba vinique, hech yu'un jmulavilucutic nije'ot jcotoltic. Ti scoj jmultic chijchamucutic. Yu'un jcotoltic oy jmultic, hech yu'un jcotoltic chijchamucutic. <sup>13</sup>Ti crixchanoetic li' ti balumile ti vo'onee c'alal mu to oyuc ti mantaletique, jmulaviletic uc. Mi ti jcuytic ti mu'yuc smulic yu'un mu to oyuc ti mantaletic ti vo'onee, oy. <sup>14</sup>Yu'un ichamic uc ti crixchanoetic ti vo'one xchi'uc ti Adane, xchi'uc ti yol xnich'nabe, xchi'uc scotol ti much'utic muc xa'yic ti mantaletique yu'un mu to chtal ti balumil ti Moises. Co'ol ichamic ti much'utic mu co'oluc laj sta smulic xchi'uc ti Adane. Ti Adane totil ic'ot cu'untic. Ja' no'ox hech uc ti Jesucristoe totil ic'ot cu'untic, yu'un oy c'usi laj spas jujun.

<sup>15</sup>Ti scoj ti Adane jmulavilucutic nije'ot jcotoltic. Ti sventa ti Jesucristoe jmotontic toj co'ntontic chijyilucutic ti DiOSE. Yu'un ti laj sta smul ti Adane ch'ayel chijbatucutic jcotoltic. Yu'un ti oy yutsil yo'nton cu'untic ti DiOSE, hech yu'un ti sventa ti Jesucristoe jmotontic toj co'ntontic chijyilucutic ti DiOSE, hech j'ech'el chijcuxiucutic

sbatel osil. <sup>16</sup>Ti scoj ti Adane chquich'tic castigo yu'un jmultic. Ti sventa ti Jesucristoe libre chijc'ot yu'un ti jmultique. Yu'un ti laj sp'aj mantal ti Adane, hech jc'opilaltic chijyich'bucutic jc'optic yu'un ti jmultique, chijyac'bucutic castigo jcotoltic. Yu'un jmotontic ti laj xa yac'ucutic ti libre yu'un ti jmultique ti Jesucristoe, hech yu'un toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose manchuc mi ep jmul jtaojtic. <sup>17</sup>Yu'un ti laj sta smul ti Adane hech laj sventainucutic ti mulile hech yu'un jcotoltic ch'ayel chijbatucutic. Yu'un jmotontic toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose ti sventa ti Jesucristoe, hech libre nijc'ot yu'un ti mulile, hech j'ech'el chijcolucutic sbatel osil.

<sup>18</sup>Ti scoj ti laj sta smul ti Adane, hech yu'un hech jc'opilaltic jcotoltic chquich'tic castigo yu'un jmultic. Ti sventa ti toj yo'nton ti Jesucristoe, hech yu'un hech jc'opilaltic ti toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose, hech chijcuxiucutic sbatel osil. <sup>19</sup>Ti scoj ti laj sp'aj mantal ti Adane, hech jmulavilucutic nijc'ot jcotoltic. Ti sventa ti laj xch'un mantal ti Jesucristoe, hech libre nijc'ot yu'un ti jmultique.

<sup>20</sup>Yu'un ti laj yal ti mantaletique ti Diose, yu'un ac'o vinajuc ti ep ti jmultique. Manchuc mi ep ti jmultique, laj xc'uxubinucutic ti Diose. Ep yutsil yo'nton cu'untic.

<sup>21</sup>Hech yu'un hech chaj c'u che'el laj sventainucutic ti mulile ti vo'onee yu'un hech ch'ayel chijbatucutic, hech ono'ox uc chisventainucutic ti Diose ti oy yutsil yo'nton cu'untique yu'un

hech chijcuxiucutic sbatel osil. Yu'un ti chisventainucutic ti Diose, yu'un toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose ti sventa ti Cajvaltice Jesucristoe.

**Ja' sc'opilal ti chamenucutic  
ti sventa mulil, ja' cuxulucutic  
ti sventa Cristo**

**6** ¿C'usi chcutic che'e? ¿Mi ja' lec ta to jsa'ilan jmultic yu'un hech ti jcutic ti más oy yutsil yo'nton cu'untic ti Diose? <sup>2</sup>iBu ba lecuc! Yu'un mi chamenucutic ti sventa mulil, ibu ba jsa'ilantic! <sup>3</sup>¿Mi yu'un mu xana'ic ti c'alal laj quich'tic ho' ti stojol ti Cristo Jesuse, ti c'u quepaltic ti laj xa quich'tique, ja' señail ti co'ol nijcham xchi'uc ti Cajvaltique chil ti Diose? <sup>4</sup>Yu'un co'ol nijcham xchi'uc ti Cajvaltique chil ti Diose, hech co'ol nijmucat xchi'uc ti Cajvaltique chil ti Diose c'alal laj quich'tic ho', yu'un hech chac c'u che'el icha'cuxi ti Cristoe ti sventa jelaven sp'ijil ti Jtotic Diose, hech ono'ox uc ti ho'ucutique nijcha'cuxi xchi'uc ti Cajvaltique chil ti Diose hech yu'un ach' crixchanoucutic xa.

<sup>5</sup>Yu'un ti co'ol nijcham xchi'uc ti Cristoe chil ti Diose, hech ono'ox uc co'ol nijcha'cuxi xchi'uc. <sup>6</sup>Yu'un jch'unuojtic ti co'ol nijmilat ti cruz xchi'uc ti Cristoe xchi'uc ti jbec'taltique yu'un hech ijinat ti mu xa xijyic'ucutic ti mulil ti jbec'taltique, hech yu'un nijloc' xa ti mozoil yu'un ti mulile. <sup>7</sup>Yu'un ti co'ol nijcham xchi'uc ti Cristoe chil ti Diose, hech yu'un mu xa xisventainucutic ti mulile. <sup>8</sup>Yu'un ti hech jch'unuojtic ti co'ol nijcham

xchi'uc ti Cristoe chil ti Diose, hech yu'un jch'unojtic uc ti co'ol nijcha'cuxi xchi'uc. <sup>9</sup>Ti jna'tic ti yu'un icha'cusesat loq'uel tal ti ch'en ti Cristoe, hech yu'un mu xa xcham yan vuelta. Mu xa ventaimbiluc yu'un ti chchame. <sup>10</sup>Yu'un ti Cajvaltique j'ech'el no'ox icham yu'un ti jmultique. Yu'un ti icha'cuxie, hech yu'un cuxul ti stojol ti Diose, ch-abtej yu'un. <sup>11</sup>Ja' no'ox hechucutic, chamenucutic yu'un ti mulile chijyilucutic ti Diose. Cuxulucutic ti stojol chijyilucutic ti Diose ti sventa ti Cajvaltico Cristo Jesuse. Hech yu'un chij'abtej yu'un. Ch'unic hech o.

<sup>12</sup>Hech yu'un mu me xavac' sventaimboxuc mulil ti abec'talique. Yu'un ja' stalel chljaj ti jbec'talique hech yu'un mu me xach'un ti c'usi tsc'an ti abec'talique. <sup>13</sup>Mu me xavac' yabatimboxuc mulil ti abec'talique yu'un chapasic ti c'usi mu xtune. Ta me xavac' abaic ti abatinel yu'un ti Diose. Na'ic me ti nacha'cusesat xa, ho'oxuc ti chamenoxuc ono'oxe. Hech yu'un ac'o yabatimboxuc abec'talic ti Diose yu'un hech chapasic ti c'usi leque. <sup>14</sup>Hech mu xa xayabatinoxuc ti mulile. Yu'un mu xa ti jch'untic ti ja' lec chijyilucutic ti Diose ti sventa cabteltic. Ja' jch'unojtic ti yutsil yo'nton lec chijyilucutic ti Diose ti sventa ti Cajvaltico Jesucristoe.

**Laj xcholbe sc'opilal ti mero mozoile yu'un hech cha'ibeic sjam ti c'u che'el chac' sbaic ti abatinel yu'un ti Diose**

<sup>15</sup>¿C'usi chcaltic che'e? ¿Mi ja' lec ta to jsa'ilan jmultic

yu'un mu xa ti jch'untic ti ja' lec chijyilucutic ti Diose ti sventa cabteltic, ja' jch'unojtic ti yutsil yo'nton lec chijyilucutic ti Diose? iBu ba lecuc mi ti jsa' jmultique! <sup>16</sup>Chana'ic ti mi chcac' jbatc ti mozoil yu'un jun crixchano yu'un ti ti jch'umbetic smantale, ja' smozoucucic nijc'ot o. Ja' no'ox hech uc mi chcac' jbatc ti mozoil yu'un ti mulile, ja' smozoucucic nijc'ot o asta ch'ayel chijbat. Pero mi chcac' jbatc ti abatinel yu'un ti Diose, ja' yabatucutic nijc'ot o asta chijcuxi sbatel osil. <sup>17</sup>Ti vo'one mozoouxuc yu'un ti mulile. Ti ora to, hocol yal ti Diose, scotol avo'ntonic ach'unojic xa ti sc'op ti Diose ti nachanubtasatique. <sup>18</sup>Hech naloq'ueic xa ti mozoil yu'un ti mulile. Laj xa avac' abaic ti abatinel yu'un ti c'usi leque. <sup>19</sup>Hech yu'un hech yac'oj sba chajcholboxuc ava'yic yu'un hech chava'ibeic sjam. Yu'un mu to chana'ic lec ti c'u che'el ti a'ibel sjam ti sc'op ti Diose. Hech chaj c'u che'el laj avac' yabatimboxuc abec'talic ti c'usi chopole xchi'uc ti c'usi mu xtune ja' no'ox más nabolibic, ja' no'ox hech uc ac'o yabatimboxuc abec'talic ti ora to ti c'usi leque yu'un hech más chalecubic.

<sup>20</sup>C'alal ochemoxuc ti mozoil yu'un ti mulile, muc xanop mi toj mi mu tojuc ti c'usi chapase. <sup>21</sup>¿Mi lec ti c'usi laj ata ti sventa avabtel ti vo'one? Mu lecuc. Ti ora to chaquexavic yu'un. Yu'un ti c'utic laj apasique, puru yu'un ch'ayel. <sup>22</sup>Ti ora to nacolic xa loq'uel ti mozoil yu'un ti mulile. Yabatouxuc Dios nac'otic xa. Ti ora to oy c'usi

lec laj ataic, ja' ti toj avo'ntonique, hech chacuxiic sbatel osil. <sup>23</sup>Yu'un ti much'u ch-abtej yu'un ti mulile, persa ch-ac'bat stojol yabtel. Ja' stojol yabtel ti ch'ayel chbate. Ja'uc ti much'u chac' sba ti abatinel yu'un ti Diose, ja' chich' smoton ti sventa ti Cajvaltlic Cristo Jesuse. Ja' smoton ti chcuxi sbatel osile. Yutsil yo'nton chac' ti Diose.

**Ja' sc'opilal ti libre nijc'ot xa yu'un ti mantaletique yu'un ti co'ol nijcham xchi'uc ti Cristoe**

**7** Quermanotac, chacalboxuc sc'opilal ti nupunele yu'un hech chava'ibeic sjam ti libre nijc'ot xa yu'un ti mantaletique. Ho'oxuc ti chana'ic ti leye, chana'ic ti jcotoltic oyucutic ti sventa ley ja' no'ox ti jayib c'ac'al li'oyucutique. <sup>2</sup>Chana'ic ti scotol ants ti nupunem xchi'uc smalal ti sventa ley, persa chic' sbaic xchi'uc jayib c'ac'al cuxajtic li' ti balumile. Mi icham ti smalale, mu'yuc xa ti sventa ley xchi'uc ti smalale. Ja'to libre chc'ot obi. <sup>3</sup>Hech yu'un mi yan vinic tsmalalin c'alal cuxul to ti smalale, yajmul chc'ot. Mi icham ti smalale, libre chc'ot yu'un ti leye, hech mu muliluc mi tsta yan smalal.

<sup>4</sup>C'alal icham ti smalale, libre ic'ot ti antse, mu'yuc xa much'u chch'umbe smantal. Ja' no'ox hech ti ho'ucutique, yu'un ti co'ol nijcham xchi'uc ti Cristoe chil ti Diose hech yu'un libre nijc'ot yu'un scotol ti c'utic laj jch'untic ti vo'one, ja' ti chijcolucutic ti sventa cabtelic ti laj jcuytique. Yu'un ja' tsots sc'opilal ti much'u icha'cuxi loq'uel ti ch'ene, ja' ti Cristoe. Yu'un ti jun

nijc'ot xa xchi'uc ti Cristoe, yu'un hech xu' cu'untic ti jpasbe yabtel ti Diose. <sup>5</sup>C'alal mu to ach'ubenuc ti co'ntonique, c'alal laj ca'itic ti mantaletique, más laj stijucutic batel yu'un ba jpastic ti c'usi tsc'an ti jbec'taltique. Ja' sventa ch'ayel. <sup>6</sup>Ti vo'onec chuculucutic ono'ox yu'un ti mantaletique. Ti ora to libre nijc'ot xa yu'un co'ol nijcham xchi'uc ti Cristoe chil ti Diose. Hech yu'un mu'yuc xa sc'opilal ti chispasucutic ti mantal ti mantaletique. Ti ora to libre oyucutic hech xu' chcac' jbatic ti abatinel yu'un ti Diose yu'un ach'uben xa ti co'ntonique ti sventa ti Ch'ul Espírituec ti quich'ojtique. Mu hechuc co'ntontic ti c'alal jch'unojtic to ti chijcolucutic ti sventa ti mantaletique ti laj sts'iba ti Moisece.

**Ja' sc'opilal ti ja' tsc'an mulil ti jbec'taltique; ti co'ntonique mu sc'an**

<sup>7</sup>¿C'usi chcaltic che'e? Ja' ic'ivan ti mulil ti smantal ti Diose, mi chijchiucutique, ibu ba ic'ivanuc ti mulil ti smantal ti Diose! Ti manchuc laj ca'itic ti smantal ti Diose, mu hechuc laj jna'tic ti bu ti jtatic jmultic ti hechuque. Ti manchuc chal ti mantaletique: “Mu me xbic'taj avo'ntonic”, ti xchie, mu laj jna'tic ti ja' mulil mi chbic'taj ti co'ntonique. <sup>8</sup>Ti c'alal laj ca'itic ti smantal ti Diose ti “mu me xbic'taj avo'ntonic”, ti xchie, más laj stijucutic batel, más ibic'taj ti co'ntonique. Ti manchuc laj ca'itic ti mantaletique, mu'yuc sc'opilal ti jmultique

ti hechuque. <sup>9</sup>Ti vo'onee c'alal mu to chca'itic ti mantaletique lec oyucutic laj jcuytic. C'alal laj ca'itic ti mantaletique, ep ti jmultique laj quiltic. Laj quiltic ti mu lecutique, ti ch'ayel chijbate. <sup>10</sup>Ti mantaletique ti ja' laj jch'untic ti chijcol yu'une, ja' sventa ch'ayel ic'ot cu'untic. <sup>11</sup>Laj jcuytic ti xu' ti jch'untic scotol ti mantaletique pero mu xu' cu'untic. Hech laj slo'labucutic ti co'ntontique ti mulile. Yu'un laj jcuytic ti chch'un cu'untic scotol ti mantaletique. Patil laj jna'tic ti ja' ch'ayel chijbat yu'un ti laj jch'untic ti chch'un cu'untique.

<sup>12</sup>Hech yu'un lec ti mantaletique, mu sna' ch-ic'van ti mulil. Mu chopoluc ti mu me xbic'taj avo'ntonic, mu me xa'elc'ajic, mu me xamilvanic, ti xchie. Oy sjam ti jujup'ele ti hech chale. Lec ti hech chijyalbucutique. <sup>13</sup>Hech yu'un ch'ayel chijbat yu'un ti c'usi leque, mi chijchie, ibu ba sjamuc mi hech chcaltique! Ti mulile tscap sba xchi'uc ti c'usi leque hech chijlaj ti lo'lael. Hech yu'un hech laj slo'laucutic asta ch'ayel chijbat yu'un. Hech yu'un más chopol ic'ot sc'opilal ti mulile ti sventa ti mantaletique.

<sup>14</sup>Ti jna'tic ti ja' yu'un Dios ti mantaletique. Ti ho'ucutique chisventainucutic ti c'usi tsc'an ti jbec'taltique. Oyucutic ti mozoil yu'un ti mulile. <sup>15</sup>Ti lec ti jc'antic ti jpastique mu xc'ot ti pasel cu'untic. Ja' ti jpastic ti c'usi mu xtun chca'itique. Hech yu'un ti mu xca'ibetic sjam ti c'u yu'un ti mu xc'ot ti pasel cu'untic. <sup>16</sup>Yu'un ja' ti jpastic ti bu mu jc'antic ti

jpastique, hech yu'un ti jna'tic ti lec ti mantaletique. <sup>17</sup>Hech yu'un mu ho'ucutic ti jpastic. Ja' chisventainucutic ti mulile ti oy ti co'ntontique. <sup>18</sup>Ti jna'tic mi jutuc mu'yuc jtutic ti ho'ucutique. Mi jutuc mu'yuc ti yutsil co'ntontic ti jtuctique. Yu'un ti jc'antic ti jpastic ti c'usi leque pero mu xu' cu'untic spasel. <sup>19</sup>Ma'uc ti jpastic ti c'usi leque ti ja' ti jc'antic ti jpastique. Ja' ti jpastic ti c'usi chopole ti ja' mu jc'antic ti jpastique. <sup>20</sup>Yu'un ja' ti jpastic ti bu mu jc'antic ti jpastique, hech yu'un mu ho'ucutic ti hech ti jpastique. Ja' chisventainucutic ti mulile ti oy ti co'ntontique.

<sup>21</sup>Hech yu'un hech oyucutic. Ti jc'antic ti jpastic ti c'usi leque. Mu xu' yu'un oy mulil ti co'ntontic chca'itic. <sup>22</sup>Yu'un ti co'ntontic lec chca'itic ti hech oy ti smantal ti Diose. <sup>23</sup>Pero yan mantal xch'unoj ti jbec'taltique chquiltic yu'un tscontrain ti mantale ti ja' jun co'ntontic ti jc'antic ti jch'untique. Hech yu'un chucbilucutic yu'un ti mulile yu'un ja' tsc'an mulil ti jbec'taltique. <sup>24-25</sup>Uts jbatic yu'un mu xu' cu'untic chquiltic, yu'un oyucutic to ti sventa ch'ayel chijbat xchi'uc avi jbec'taltic li'to. Ti co'ntontic jch'unobjbetic smantal ti Diose. Ti sventa ti jbec'taltique jch'unobjtic mulil. ¿C'u che'el xu' chijcol loq'uel yu'un hech mu ch'ayeluc chijbat xchi'uc avi jbec'taltic li'to? Hocol yal ti Diose ti chijcol loq'uel ti sventa ti Cajvaltuc Jesucristoe.

**Ja' sc'opilal ti cuxulucutic sbatal osil ti sventa ti Ch'ul Espiritue**

**8** Yu'un ti oyucutic xa ti stojol ti Cristo Jesuse, hech yu'un

mu xa xijyac'bucutic quich'tic castigo yu'un jmultic ti Diose. <sup>2</sup>Yu'un ti sventa ti Cristo Jesuse chijcuxiucutic sbatel osil. Hech yu'un nijcol xa loq'uel ti sventa mulil xchi'uc ti sventa ti ch'ayel chijbate. <sup>3</sup>Scoj ti mu'yuc yip ti jbec'talique hech yu'un muc xu' yu'un ti mantaletique ti hech toj co'ntontic chijc'ot ti stojol ti Diose. Hech yu'un ti Diose laj stac talel ti Snich'one. Ti sbec'tale ti laj yich'e, ja' hech chaj c'u che'el jbec'taltic ti ch-ic'van ti mulile. Scoj jmultic ti itale. Ti c'alal laj yich' castigo cu'untic ti Cajvaltique, ja'to ilaj yip ti mulile ti ch-ic'van ti jbec'talique. <sup>4</sup>Hech laj spas, yu'un hech toj co'ntontic chijc'ot hech chaj c'u che'el tsc'an ti mantaletique. Yu'un mu xa xcac' jbatc ti abatinel yu'un ti jbec'talique. Ja' chcac' jbatc ti abatinel yu'un ti Ch'ul Espiritue. <sup>5</sup>Yu'un scotol ti much'u chch'umbeic smantal ti sbec'talique, ja' no'ox batem ti yo'ntonic ti c'usi tsc'an ti sbec'talique. Scotol ti much'u tspasic ti muc' ti Ch'ul Espiritue, ja' batem ti yo'ntonic ti c'u che'el tsc'an ti Ch'ul Espiritue. <sup>6</sup>Mi ja' batem ti co'ntontic ti c'usi tsc'an ti jbec'talique, ja' sventa ch'ayel chijbat obi. Mi ja' batem ti co'ntontic ti c'u che'el tsc'an ti Ch'ul Espiritue, ja' sventa jcuxlejaltic sbatel osil obi. Ja' sventa jun co'ntontic obi. <sup>7</sup>Yu'un ti much'u ja' no'ox batem ti yo'ntonic ti c'usi tsc'an ti sbec'talique, ja' tscontrainic ti Diose. Ja' mu xch'umbeic smantal ti Diose. Mu xu' yu'unic chch'unic. <sup>8</sup>Hech yu'un scotol ti much'utic chch'umbeic

smantal ti sbec'talique, mu leuc yo'nton ti Diose yu'unic.

<sup>9</sup>Ti ho'oxuque yu'un ti nainem ti avo'ntonic ti Ch'ul Espiritu yu'un ti Diose hech yu'un ma'uc sventainojoxuc ti abec'talique, ja' sventainojoxuc ti Ch'ul Espiritue. Ti much'u mu yich'ojuc ti Ch'ul Espiritu yu'un ti Cristoe, mu'yuc ti stojol ti Cristoe. <sup>10</sup>Ti ho'oxuque yu'un oy ti avo'ntonic ti Cristoe, hech yu'un chacuxiic sbatel osil. Manchuc mi chcham ti abec'tale scoj ti mulile, chacuxiic yu'un ti toj avo'ntonic chayiloxuc ti Diose.

<sup>11</sup>Ti Diose laj xcha'cuses loq'uel tal ti ch'en ti Jesuse. Hech yu'un yu'un ti nainem ti avo'ntonic ti Ch'ul Espiritu yu'un ti Diose, ti Diose ti laj xcha'cuses loq'uel tal ti ch'en ti Jesuse, ja' ta ono'ox chaxcha'cusesbot uc abec'talic ti sc'opilal chchame. Ti sventa ti Ch'ul Espiritu yu'une ti nainem ti avo'ntonique hech yu'un chaxcha'cusesbot ti abec'talique.

<sup>12</sup>Hech yu'un, quermanotac, mu persauc ti chisventainucutic ti jbec'talique. Mu xtun mi ti jch'umbetic smantal ti jbec'talique. <sup>13</sup>Yu'un mi ja' chcac' chisventainucutic ti jbec'talique, ja' ch'ayel chijbat yu'un. Mi mu jch'umbetic smantal ti jbec'talique, ja' chijcuxi sbatel osil. Ja' ti sventa ti Ch'ul Espiritue ti xu' cu'untic ti mu jch'umbetic smantal ti jbec'talique.

<sup>14</sup>Yu'un scotol ti much'utic chventainat yu'un ti Ch'ul Espiritu yu'un ti Diose, ja' me yol snich'on ti Diose. <sup>15</sup>Yu'un quich'ojtic ti Ch'ul Espiritue, ma'uc yu'un nijcha'och



yan vuelta ti mozoil yu'un ti xi'ele. Yu'un ja' yol snich'on Dios nijc'otucutic, hech Tote, xijchi ti stojol. <sup>16</sup>Ti jna'tic ti co'ntontic ti yol snich'onucutic ti Diose yu'un ja' chijyac'bucutic jna'tic ti Ch'ul Espíritue. <sup>17</sup>Yu'un yol snich'onucutic ti Diose, hech yu'un chijyac'bucutic jventaintic scotol ti c'utic oy yu'une. Scotol hech chaj c'u che'el i'ac'bat xa ti Cristoe, ja' no'ox hech chijyac'bucutic uc. Yu'un mi co'ol chquich'tic vocol hech chaj c'u che'el laj yich' ti Cajvaltique, hech co'ol chij'ac'at ti pasel ti muc' xchi'uc.

<sup>18</sup>Hech jch'unoj. Ti c'u yepal chquich'tic vocol ti ora to, mu xco'olaj xchi'uc ti c'u yepal utsilal ti jtatic ti yan c'ac'al. Ja' más jelaven chquich'tic ti utsilale. <sup>19</sup>Yu'un scotol ti c'utic pasbil yu'un ti Diose, ja' no'ox tsmalaic ya'yel ti c'usi ora chc'ot yorail ti ch-ac'at ti q'uelel ti much'utic yol snich'on ti Diose yu'un ja' yorail chcha'lecub uc.

<sup>20</sup>Yu'un scotol ti c'utic pasbil yu'un ti Diose, ja' isoc scotol. Mu stucuc laj soques sba. Ja' smantal ti Diose ti hech isoque. Pero chapal xa sc'opilal ti chcha'lecub yan vueltae.

<sup>21</sup>Yu'un scotol ti c'utic pasbil yu'un ti Diose chcha'lecub yan vuelta hech yu'un mu xa xc'a'. Hech chcom yu'un ti chc'a'e. Hech yu'un ja' no'ox hech uc ti yol snich'on ti Diose chcom yu'unic ti chc'a'ique. Co'ol chcolic loq'uel ti libre xchi'uc ti yol snich'on ti Diose xchi'uc ti c'utic oy li' ti balumile. Hech yu'un jelaven yutsil ti ta xa xcom yu'unic ti chc'a'ique. <sup>22</sup>Yu'un ti jna'tic ti c'alal ti sliqeb asta ti ora to scotol

ti c'utic pasbil yu'un ti Diose oy svocol ya'yel yu'un mu to chcom yu'un ti chcuxib, o chc'a'. Hech chaj c'u che'el ti ants ti po'ot xa chcol ti alajele ti oy to svocole. <sup>23</sup>Mu stucuc no'ox oy svocol ti c'utic pasbile. Ho'ucutic uc, manchuc mi quich'ojtic ti Ch'ul Espíritue, ti ja' señail ti utsilale ti c'u x'elán chc'ot quich'tique, oy jvocoltic uc. Yu'un cac'oj jbatc ti jmalatic ti chquich'tic ti ach' jbec'taltique ti mu xc'a'e, yu'un hech chvinaj ti yol snich'onucutic ti Diose.

<sup>24</sup>Chijcolucutic, hech jch'unojtic. Ti c'usi ti jmalatique yu'un mu to chvinaj ti jsatic hech yu'un ti jmalatic. Yu'un ti c'usi quilojtíc xa ti jsatique, mu xa jmalatic. <sup>25</sup>Yu'un mu to chvinaj ti jsatic ti c'usi ti jmalatique, hech mu x'aj co'ntontic ti jmalatic.

<sup>26</sup>Chiscoltaucutic uc ti Ch'ul Espíritue yu'un mu'yuc yip co'ntontic jtuctic. Ti ho'ucutique mu jna'tic c'usi lec ti jc'ambetic ti Diose ti c'alal mu'yuc yip ti co'ntontique. Yu'un ti jiq'uilan co'ntontique ja' ti sventa ti Ch'ul Espíritue, yu'un ja' tsc'opon Dios ti jtojoltic. <sup>27</sup>Ti Diose sna'ojbucutic co'ntontic ti c'usi ti jc'antique, hech yu'un cha'ibe sjam ti c'alal ch-albat yu'un ti Ch'ul Espíritue. Yu'un ti Ch'ul Espíritue sna'ojbe yo'nton ti Diose hech yu'un chisc'opombucutic Dios ti jtojoltic, ho'ucutic ti oyucutic ti stojol ti Diose.

**Ja' sc'opilal ti ja' sventa  
cutsilaltic chc'ot scotol  
jvocoltic ti chquich'tique**

<sup>28</sup>Ti jna'tic ti ja' sventa cutsilaltic chc'ot scotol, xchi'uc ti vocol ti

chquich'tic ti ora to, ho'ucutic ti c'ux ti co'ntontic ti Diose, ho'ucutic ti ic'bilucutic ti stojol yu'un hech snopoj ti yo'nton. <sup>29</sup>Yu'un jcotoltic ti t'ujbilucutic yu'un ti Diose, vo'one t'ujbilucutic. Ma'uc to no'ox laj st'ujucutic ti Diose. Chapambil jc'opilaltic vo'one yu'un ti co'ol co'ntontic chije'ot xchi'uc ti Snich'one. Ja' ba banquial ic'ot xa cu'untic. Manchuc mi epucutic, ja' yits'inucutic jcotoltic. <sup>30</sup>Hech jc'opilaltic yu'un ti Diose ti vo'onee, hech yu'un nijyic'ucutic ti stojol. C'alal ti nijyic'ucutic xa ti stojole, laj yac'ucutic ti libre yu'un jmultic. C'alal ti laj xa yac'ucutic ti libre yu'un ti jmultique, hech jun no'ox yutsil nije'otucutic yu'un ja' snich'on Dios nije'otucutic o.

<sup>31</sup>Mu'yuc xa c'usi yan chcaltic yu'un snich'onucutic xa ti Diose. Yu'un lec chijyilucutic ti Diose, hech yu'un manchuc mi oy much'u chiscontrainucutique, muc un chixi'. <sup>32</sup>Ti Diose muc xc'uxubin ti mero Snich'one. Ja' laj yac' ti milel cu'untic jcotoltic. Yu'un ti hech laj spase, hech yu'un chiyac'bucutic scotol yan uc. <sup>33</sup>Dios ti laj xa yac'ucutic ti libre yu'un ti jmultique, hech yu'un mu'yuc xa much'u yan chisa'bucutic jmultic, ho'ucutic ti t'ujbilucutic yu'un ti Diose. <sup>34</sup>Cristo ti icham yu'un ti jmultique, hech yu'un mu'yuc xa much'u yan xu' chal ti oy ti jmultique ti ho'ucutique. Yu'un ti Cristoe icha'cuxi loq'uel ti ch'en. Te pasbil xa ti muc' te ti sbats'ic'ob ti Diose. Te chc'opoj cu'untic te ti stojol ti Diose. <sup>35</sup>Mu'yuc xa yan c'usi xu' chc'ot ti pasel yu'un

ti hech mu xixc'uxubinucutic ti Cristoe. Manchuc mi chquich'tic vocol, manchuc mi chquich'tic ilbajinel, manchuc mi chquich'tic contrainel, manchuc mi chca'itic vi'nal, manchuc mi mu'yuc jc'u'tic, manchuc mi chapal jc'opilaltic, manchuc mi jc'opilaltic chquich'tic machit, c'ux chijya'yucutic ti Cristoe, mu xiscomesucutic. <sup>36</sup>Hech ts'ibabil ti sc'op ti Diose:

Ho'ot ti aventa ti scotol  
ora quechel jc'opilaltic  
chilajtutic ti milel.

Hech chaj c'u che'el ti carneroe  
ti chapambil xa sc'opilal  
mi chmilate, ja' hech  
jc'opilaltic,

ti xchie. <sup>37</sup>Ti vocol ti li' chquich'tic ti balumile, lec chcuch cu'untic scotol ti sventa ti Cristoe ti c'uxucutic ti yo'ntone. <sup>38</sup>Hech yu'un hech jch'unoj ti c'uxucutic o ti yo'nton ti Diose. Manchuc mi chijcham, manchuc mi cuxulucutic to jayib c'ac'al li' ti balumile, c'uxucutic ti yo'nton. Mi ch'ul abat, mi pucuj, mi yan, mu xu' tspajes ti c'uxucutic ti yo'nton ti Diose. Manchuc mi oy c'utic chc'ot ti pasel ti ora to, mi yan to c'ac'al, c'uxucutic ti yo'nton. <sup>39</sup>Buc no'ox oyucutic mu xu' tspajesat ti c'uxucutic ti yo'nton ti Diose. Yu'un c'uxucutic o ti yo'nton ti Diose ti sventa ti Cajvaltuc Cristo Jesuse.

**Ja' sc'opilal ti chich' mul ti Pablloe  
yu'un mu xch'un ti xchi'iltaque**

**9** <sup>1-3</sup>Yu'un jch'unobje sc'op  
ti Cristoe hech yu'un melec  
chcal ti ep chquich' mul yu'un  
mu xch'unojuc ti jchi'iltique, ja' ti

jchi'il jbatic ti sventa jbec'taltique. Scotol c'ac'al oyun ti ich'mul ti sventaic. Mu yu'unuc ti jnop c'op. Ja' sna' ti Ch'ul Espiritue ti oy ti co'ntone ti taca xu' ti jel jbatutic xchi'uc ti jchi'iltique, ho'on chiloc' ti stojol Cristo, ja' ac'o ochuc ti stojol ti Cristoe ti jchi'iltique, hech ti jc'an. <sup>4</sup>Co'ol yelnich'onucutic Israel xchi'uc. Co'ol t'ujbilucutic xchi'uc yu'un co'ol jtotojtic ti Diose xchi'uc. Ti Diose i'ac'bat tal squeval ti stojolic ti antiguo jtatamoltic xchi'uc ti c'alal yac'oj sba chanavic ti vo'one. Ti Diose laj spas trato xchi'uc ti jtatamoltique. I'ac'batic ti mantaletique. I'albatic c'u che'el tspasic ti templonucule yo' bu tsc'oponic ti Diose. Hech i'albatic yu'un ti Diose: "Te ti atojolic chloc' tal jun ajvalil, ja' ti chaspasoxuc ti mantal, ho'oxuc ti yelnich'onoxuc ti Israele", x'utatic yu'un ti Diose. <sup>5</sup>Ja' totil cu'untic xchi'uc ti antiguo jtatamoltique ti it'ujatic yu'un ti Diose ti vo'onee. Ja' ihul ti jventatic, ti ho'ucutique ti yelnich'onucutic ti Israele, ti Jcoltavaneje ti sventa jbec'taltic. Ti Jcoltavaneje ja' Dios ti scotol sventainoje, ti tspasat ti muc' sbatel osile. Jun yutsil ti hech che'ot ti pasel.

**Ja' sc'opilal ti ja' no'ox ti  
much'u che'uxubinat yu'un ti  
Diose cht'ujat yu'un chcolic**

<sup>6</sup>Yu'un ti mu jcotolticuc jch'unojtique, mu yu'unuc muc xc'ot ti pasel ti sc'op ti Diose. Ja' no'ox yu'un ti mu jcotolticuc yelnich'onucutic ti Israele ti sventa xch'unojel yo'nton. Ja'

no'ox yelnich'onucutic ti sventa sbec'tal. <sup>7</sup>Hech uc mu jcotolticuc yelnich'onucutic ti Abrahame ti sventa xch'unojel yo'nton. Ja' no'ox yelnich'onucutic ti sventa sbec'tal. Yu'un hech i'albat yu'un ti Diose ti Abrahame: "Ja' avelnich'on chquil ti yol xnich'nab ti Isaaque", ti x'utate. <sup>8</sup>Hech sjam. Yu'un stuc no'ox smantal ti Abrahame ti inich'naje, hech itaat ti Ismaele, hech yu'un ma'uc yol xnich'nab ti Diose ch-ilat yu'un ti Diose ti yol xnich'nab ti Ismaele. Pero yu'un hech albil ti Abrahame yu'un ti Diose, hech yu'un i'ac'bat ti Isaaque, hech yu'un yol xnich'nab ti Diose ch-ilat yu'un ti Diose ti yol xnich'nab ti Isaaque. <sup>9</sup>Yu'un hech i'albat ti Abrahame yu'un ti Diose: "Hech chaj c'u che'el to ja' hech chisut tal c'alal ti habil. Oy xa yol ti Sarae. Querem ti yole", x'utat.

<sup>10-13</sup>Ma'uc no'ox Isaac ti hech i'albat sc'opilal yu'un ti Diose. Patil c'alal vinic xa ti Isaaque, c'alal yic'oj xa Rebeca yu'un yajnil, laj slic yol ti Rebecae. Vats ti yole. C'alal mu to ch-an ti vatse, hech i'albat ti Rebecae yu'un ti Diose: "Ti banquilale ja' ch-abatinat yu'un ti yits'ine. Ja' ch-abatinvan ti its'inale", x'utat. Yu'un hech ts'ibabil ti sc'op ti Diose: "C'ux ti co'nton ti Jacobe. Mu c'uxuc ti co'nton ti Esaue", ti xchie. Hech laj yal ti Diose c'alal mu to ch-an ti ololetique, c'alal mu to chvinaj mi lec ti c'usi tspasique, mi mu lecuc ti c'usi tspasique. Ja' no'ox hech laj spas ti Diose hech chaj c'u che'el ti snopoj ono'ox ti yo'ntone ti c'alal laj st'uje. Ma'uc ti sventa yabtel ti

it'ujat yu'un ti Diose ti june, muc xt'ujat ti yane. Ja' no'ox yu'un hech laj sc'an yo'nton ti Diose.

<sup>14</sup>¿Mi chcaltic ti mu tojuc yo'nton ti Diose yu'un ti hech tspase? iBu ba hechuc! <sup>15</sup>Yu'un ti Diose hech laj yalbe ti Moisesse: “Ti jc'uxubin ti much'u ti jc'an ti jc'uxubine. Mi tsc'an co'nton ti c'ux chca'ie, hech c'ux chca'i”, xchi. <sup>16</sup>Hech yu'un ma'uc ti c'u x'elan yo'nton jujun, ma'uc ti c'u x'elan yabtel jujun. Ja' no'ox ti much'u chc'uxubinat yu'un ti Diose cht'ujat. <sup>17</sup>Yu'un ts'ibabil ti sun ti Diose ti hech i'albat ti Faraone ti vo'one: “Laj xa cac'bot avabtel yu'un chcac' ti q'uelel ti aventa ti jelaven jp'ijile. Hech chpuc jc'opilal ti sjoylejal balumil”, xchi ti Diose. <sup>18</sup>Hech yu'un ti Diose chc'uxubin ti much'u tsc'an chc'uxubine. Mi tsc'an yo'nton tstsatsubtasbe yo'nton jun crichchano, tstsatsub ti yo'ntone.

<sup>19</sup>“Mu xu' chistic'bucutic jmultic ti ho'ucutique yu'un snopoj ti Diose ti tst'uj stuc ti much'u tsc'an tscolta”, mi xachiique, hech chacalbot. <sup>20</sup>“¿Much'uot chacuy aba ti hech chatac'be sc'op ti Diose?” chacut. Taca c'opojuc ti p'ine ti pasbil ti ach'ele “¿c'u yu'un hech laj ameltsanun?” taca xu' chut ti much'u imeltsanat yu'une, ibu ba sjamuc yu'un ja' imeltsanat yu'un! <sup>21</sup>Yu'un ti jmeltsanejp'ine mi hech tsc'an ti yo'ntone, ti jop' no'ox ach'el xu' tsmeltsan jun p'in ti chc'uxubine o xu' tsmeltsan jun p'in ti mu sc'uxubine. Ti c'usi tsc'an ti yo'ntone, xu' tspas.

<sup>22-23</sup>Ja' no'ox hech uc ti Diose ti c'usi tsc'an ti yo'ntone xu' tspas

xchi'uc ti much'u pasbil yu'une. Mi tsc'an to tsts'icbe sbolil yo'ntonic ti much'utic quechel yilintael yu'un, ja' ti sc'opilal ch'ayel chbatique, yu'un ta to xc'uxubin ti much'utic ti t'ujbilic yu'un ti vo'one yu'un chba ch'inatuc te ti utsilal, xu' tspas. Xu' tslecubtas ti much'utic t'ujbilic yu'un, xu' chac'be yutsil yo'ntonic. Hech scotolic tsq'uelic ti jun no'ox yutsil chc'otic ti much'utic sc'opilal chcolique. Pero ta ono'ox sta yorail ti chac' ti q'uelel ti chac' batel yu'un ch'ayel chbatic ti much'utic hech ono'ox sc'opilalique.

<sup>24</sup>Ti hech sc'opilal ti chich'ic c'uxubinele, ja' ho'ucutic obi yu'un laj xa yic'ucutic ti stojol. Ma'uc no'ox jc'opilaltic jtuctic ti ho'ucutic ti judiucutique. Ja' ac'opilalic uc ti ho'oxuc ti yanlum crichchanooxuc. <sup>25</sup>Yu'un hech ts'ibabil ti sun ti Osease, ja' ti j'alc'op yu'un ti Diose:

Ti much'utic ti muc  
xijoytjquinucun ti vo'onee, ja'  
cu'un chc'ot.

Ti much'utic mu c'uxubimbilic  
cu'un ti vo'onee, ja' ti  
jc'uxubin.

<sup>26</sup>Ja' ti hech albil sc'opilalic:  
“Ti ho'oxuque mu t'ujbilucoxuc  
yu'un ti Diose, ti x'utatic  
ti vo'onee, ja' col jnich'nab  
chc'otic, ho'on ti Diosune,  
ho'on ti jtalel cuxulune”,

xchi ti Diose, xchi ti Osease.

<sup>27</sup>Ti Isaíase hech laj yalbucutic jc'opilaltic, ho'ucutic ti yelnich'onucutic ti Israel xchi'uque: “Ho'ucutic ti yelnich'onucutic ti Israele, ja' hech quepaltic chijc'ot hech chaj c'u che'el hi' te ti nab ti mu stac' atiele, pero mu

jcotolticuc hijcolucutic. Atabil no'ox hijcolucutic. <sup>28</sup>C'alal mi laj sta yorail chchapan ti Cajvaltic Diose, jp'el no'ox mantal chal. Ti ora chchapaj yu'un. Ti ora chtal castigo ti sjoylejal ti balumile. Ja' no'ox chcol ti much'u chcol yu'un ti castigoe", xchi ti Isaíase. <sup>29</sup>Hech laj yal uc ti Isaíase ti vo'onee:

Ti manchuc ta to xiscoltaucutic comel juncha'vo'ucutic ti Cajvaltic Diose ti ja' sventainoj scotole, j'ech'el chijtup' ti hechuque hech chaj c'u che'el ti much'utic te nacajtic ti vo'onee ti Sodoma xchi'uc ti Gomorrae ti j'ech'el itup'ique, ti xchi ti Isaíase.

**Ja' sc'opilal ti muc xch'unic ti ja' Jcoltavanej cu'untic ti Cajvaltique ti judioetique**

<sup>30</sup>“¿Much'utic toj yo'ntonic ch-ilatic yu'un ti Diose che'e?” mi xachiique, hech chacalbot. Ti yanlum crixchanoetique ti muc sa'lic ti toj yo'ntonic ch-ilatic yu'un ti Diose, ja' toj yo'ntonic chil ti Diose ti ora to ti sventa xch'unojel yo'ntonic. <sup>31</sup>Ti jchi'iltique, ho'ucutic ti yelnich'onucutic ti Israele xchi'uque, yu'un ti chch'unic ti mantaletic tscuyique, hech toj yo'ntonic ch-ilatic yu'un ti Diose tscuyic. Pero mu hechuc toj yo'ntonic ch-ilatic yu'un ti Diose. <sup>32-33</sup>“¿C'u yu'un?” mi xachiique, yu'un mu xch'unic ti toj yo'ntonic ch-ilatic yu'un ti Diose ti sventa xch'unojel yo'ntonic. Ja' tscuyic ti toj yo'ntonic ch-ilatic yu'un ti Diose ti sventa yabtelic. Ja' hech

chaj c'u che'el ti much'u laj sp'osi yacan ip'aj ti lum, ja' hechic yu'un mu xch'unic ti ac'bil yabtel yu'un ti Diose ti Jesucristoe. Hech ono'ox ts'ibabil sc'opilalic ti vo'one:

Ti jteclum Sión, ja' ti Jerusalene, te chcac' ti much'u t'ujbil cu'une.

Ti much'u mu spas ti muc' ti much'u t'ujbil cu'une, ja' hech chaj c'u che'el ti much'u tsp'osi yacan chp'aj ti lum, chc'ot smaj sba ti ba ton.

Scotol ti much'utic chch'unic ti ja' chcoltaatic yu'une, ja' lec chquil,

xchi ti Diose.

**10** Quermanotac, taca coluc ti jchi'iltique, nichim no'ox co'nton. Hech yu'un scotol c'ac'al ti jc'opombe Dios ti stojolic yu'un ac'o coluc. <sup>2</sup>Lec ti toyol yo'ntonic ti stojol ti Diose, pero hovil. Mu hechuc ti ch'unel ti Diose hech chaj c'u che'el chch'unic. <sup>3</sup>Yu'un mu xch'unic ti chijyac'bucutic toj co'ntontic ti Diose. Yu'un tscuyic ti hech toj yo'ntonic chc'otic ti sventa yabtelic, hech yu'un mu sc'an ti ch-ac'batic toj yo'ntonic yu'un ti Diose. <sup>4</sup>Yu'un i'ay xa ti Cristoe hech yu'un ilaj sc'opilal ti mantaletique. Yu'un hech xu' ti toj yo'nton ch-ilat yu'un ti Diose scotol ti much'utic chch'unic ti icham yu'unic ti Cristoe.

<sup>5</sup>Yu'un ti Moises laj sts'iba ti c'u che'el toj co'ntontic chijyil yu'un ti jch'untic ti mantaletique. Hech laj yal: “Ti much'u chch'un scotol ti jmantale, ja' chcuxi sbatel osil”, xchi ti Diose, xchi ti Moises. Pero mu'yuc much'u ihu' yu'un laj

xch'un scotol. <sup>6-9</sup>Ti ho'ucutique ti toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose ti sventa xch'unojel co'ntontique, mu yu'unuc ta to xba quic'tic tal ti vinajel ti Jcoltavanej cu'untique. Mu yu'unuc ta to xba jsa'tic yo' bu ti much'utic mucajtic ti ch'ene. Yu'un i'ay xa li' ti balumile ti Cristoe, icham, icha'cuxi loq'uel ti ch'en, patil isut batel ti vinajel, te xa oy ti ora to. Hech yu'un mu nomuc ti jcoeltique, li' xa oy ti jtojoltiqui. Yu'un mi jamal chcaltic ti ja' Cajvaltic cu'untic ti Jesuse, mi jch'unojtic ti icha'cusesat loq'uel tal ti ch'en yu'un ti Diose, hech chijcolucutic sbatel osil. Hech cac'oj jba ti jcholtutic. <sup>10</sup>Yu'un mi oy xch'unojel co'ntontic, ja' toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose. Mi jamal chcaltic ti ja' Cajvaltic cu'untique, hech yu'un chijcolucutic o.

<sup>11</sup>Yu'un hech ts'ibabil comel ti sun ti Diose ti vo'one: "Scotol ti much'u chch'unic ti chcoltaat yu'un ti Jnich'one, mi jutuc mu xlanj ti lo'lael", xchi ti Diose. <sup>12</sup>Ti Diose mu'yuc sc'opilal mi judiucutic, mi yanlum crixchanooxuc. Ti Diose ja' ajvalil cu'untic jcotoltic. Co'ol che'uxubin scotol ti much'utic chalbeic vocol ti stojole. Ep chijyac'bucutic bendición jcotoltic. <sup>13</sup>Yu'un scotol ti much'u chalbeic vocol ti stojol ti Cajvaltique, ja' chcolic sbatel osil. <sup>14</sup>iBu ba yalbeic vocol ti stojol ti Cajvaltique mi mu xch'unic ti chcoltaatic yu'un! ¿C'u chut xch'unic mi mu ya'yoyjuc sc'opilale? ¿C'u che'el cha'ibeic sc'opilal mi mu'yuc much'u chba xcholbe ya'yique? <sup>15</sup>iBu ba xcholic

ti sc'op ti Diose mi mu tacbiluc batel yu'un ti Diose! Hech ts'ibabil comel: "Lec ch-a'ibat sc'op ti much'utic chba xcholic ti lequil ach' c'ope", ti xchie.

<sup>16</sup>Tsc'an ti Diose ti chcol scotolic pero mu scotoluc xch'unojic ti lequil ach' c'ope. Ja' no'ox hech laj yal uc ti Isaíase ti vo'onee. Hech laj yal: "Cajval, jun to mu'yuc much'u chch'un ti ac'op ti calojbetutique", xchi ti Isaíase, xut ti Diose.

<sup>17</sup>Yu'un ja'to mi laj ya'yique, ja'to xu' chch'unic. Ti c'usi tsc'an ti cha'yique, ja' tsc'an ti ac'o ya'ibe sc'opilal ti Cristoe.

<sup>18</sup>"¿Mi yu'un mu to ya'yoyjuc ti sc'opilal ti Cristoe?" mi xachie, ya'yoy xa hech chaj c'u che'el chal ti sc'op ti Diose:

Chpuc sc'opilal ti sjoylejaj balumil.

Buc no'ox oy crixchanoetic chpucbat ti sc'opilale, ti xchie. <sup>19</sup>"¿Mi yu'un mu ya'yoyjuc ti jchi'iltique ti oy yanlum crixchanoetic tst'uj ti Diose mi mu jch'untic ti ho'ucutique ti yelnich'onucutic ti Israele?" mi xachie, ya'yojic. Yu'un primero hech laj yal ti Moises:

Chquic' ti jtojol ep ti tos yanlum crixchanoetic yu'un hech chcac' bic'tajuc avo'ntonic.

Ja' ti much'utic j'ech'el mu xisna'ucune, yu'un hech ac'o xa'ilinic, xchi ti Diose, hech x'utat ti Moises.

<sup>20</sup>Ti Isaíase más jamal laj yal:

Chistaucun ti much'utic mu xisa'ucune.

Jtuc chcac' jba ti ojtiquinel ti stojolic ti much'utic mu'yuc jtu ti yo'ntonique,

xchi ti Diose, hech x'utat ti Isaíase. Ja' ac'opilalic ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc. <sup>21</sup>Ho'ucutic ti yelnich'onucutic ti Israele, ja' hech chijyalbucutic jc'opilaltic ti Isaíase: “Sjunul c'ac'al laj xa quiq'uilan tal ti jtojol ti achi'iltaque. Mu sc'an xch'unic tal. Ja' no'ox tstoy sbaic ti jtojol”, xchi ti Diose, hech x'utat ti Isaíase.

**Ja' sc'opilal ti oy to t'ujbilic  
yu'un ti Diose ti judioetique**

**11** “¿Mi yu'un j'ech'el laj xa stenucutic comel ti Diose ti ho'ucutique ti t'ujbilucutic yu'une, ho'ucutic ti yelnich'onucutic ti Israele?” mi xachiique, ibu ba stenojucutic comel! Yu'un ho'oni yelnich'onun ti Israel uque. Ho'oni yelnich'onun ti Abraham uque. Ho'oni ja' jtatamol ti Benjamine. <sup>2</sup>Ti Diose scotol t'ujbilic yu'un. Ja' no'ox hech uc sna'oj ti Diose ti ep ti chp'ajbat sc'ope. Sna'oj uc ti Diose ti c'u yepal ti t'ujbilic yu'une ti chch'unic ti sventa xch'unojel yo'ntonic chcolique. ¿Mi yu'un mu xa xana'ic ti hech ts'ibabil ti sun ti Diose ti hech laj scuy ti Elíase ti stuc xa no'ox xch'unojbe sc'op ti Diose? Hech yu'un lic yalbe ti Diose ti c'utic smulic ti xchi'iltaque. Hech laj yal: <sup>3</sup>“Cajval, ti jchi'iltaque laj xa smilic ti j'alc'opetic avu'une. Laj xa sjinic ti scajaneb amotone. Jtuc xa no'ox j'alc'opun avu'un. Ti ora to tsc'an chismilucun uc”, xchi ti Elíase, xut ti Diose. <sup>4</sup>¿Mi yu'un mu xana'ic ti hech itac'av ti Diose? Hech laj yal: “Mu hechuc. Oy to hucmil ti achi'iltaque ti t'ujbilic cu'une ti chcolique ti mu

squejanojuc sbaic ti stojol ti santo Baale”, ti x'utat ti Elíase. <sup>5</sup>Ja' no'ox hech uc ti ora to oy to t'ujbilic yu'un ti Diose ti chcolique ti jchi'iltique ti sventa yutsil yo'nton ti Diose. <sup>6</sup>Stuc yutsil yo'nton i'ic'van ti Diose ti hech it'ujatique, hech yu'un ma'uc ti sventa yabtelic ti hech it'ujatique. Ti ja'uc ti sventa yabtelic it'ujatique, mu'yuc sc'opilal ti oy yutsil yo'nton ti Diose ti hechuque.

<sup>7</sup>¿C'usi chcaltic che'e yu'un ti mu jcotolticuc toj co'ntontic chijyil ti Diose, ho'ucutic ti yelnich'onucutic ti Israele, manchuc mi toyol co'ntontic laj jc'antic jcotoltic? Ja' no'ox toj co'ntontic chijyil ti Diose mi oy jc'opilaltic chijcol yu'un ono'oxe, ja' no'ox ti c'u quepaltic ti oy xch'unojel co'ntontique. Ti c'u yepal ti chch'unic ti sventa yabtelic chcolique ja' no'ox más ipimub yo'ntonic hech yu'un mu xa xa'yic tijel. <sup>8</sup>Hech chaj c'u che'el ts'ibabil comel: “Ti Diose laj xch'aybe yo'ntonic. Hech yu'un mu xa xu' tsq'uelic ti satic. Mu xa x'och c'op ti xchiquinic. Chamenic ic'ot ya'yel. Hech oyic asta ti ora to”, ti xchie.

<sup>9</sup>Hech laj yal ti Davide:

Hech chaj c'u che'el ti ts'i' ti chbic'taj yo'nton yu'un ti ti'bole pero ja' no'ox chlic milatuc yu'un, ja' no'ox hech uc ti jchi'iltique ti pimuben yo'ntonic.

Manchuc mi stajoc ep bendición ti ora to, ja' tsta yorail ti chc'ataj ti castigo yu'unic.

Ja' stojol yabtelic chc'ot ti castigoe.



<sup>10</sup> Chch'aybat yo'ntonic hech yu'un mu xa xu' tsq'uelic ti satic. Mu xa xu' tstoy sbaic o yu'un tsots ti castigoe, xchi ti Davide.

**Ja' sc'opilal ti i'otesatic ti yanlum crixchanoetique**

<sup>11</sup>“¿Mi yu'un j'ech'el ilaj sc'opilal ti chcolic ti achi'iltaque yu'un ti muc xch'unic ti totiletic avu'unique xchi'uc ti achi'iltaque ti ja' ac'bil yabtel yu'un ti Diose ti Cristoe?” mi xachiic ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc, mu hechuc. Yu'un ti sventa ti muc xch'unic ti jchi'iltaque, ja' yorail ti ic'ot colel ti aventaic, ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc. Yu'un ho'ot ic'ot ti aventura ti colele, yu'un ac'o bic'tajuc yo'ntonic ti jchi'iltaque, ho'ontutic ti yelnich'onuntutic ti Israel xchi'uc. <sup>12</sup>Yu'un ti muc xch'unic ti jchi'iltaque hech yu'un i'ac'bat ep bendición scotol crixchanoetic ti sjoylejbalumil. Yu'un ti oy palta yu'un ti jchi'iltaque, hech yu'un na'ac'batic ep bendición, ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc. Hech yu'un c'alal chlic xch'unic ti yan to c'ac'al ep ti jchi'iltaque, jun no'ox yutsil chije'ot jcotoltic.

<sup>13</sup>Ho'oxuc ti yanlum vinicoxuc hech chacalbe. Yu'un laj xa yac'bun cabtel ti Diose yu'un chajcholboxuc ti sc'ope, hech yu'un chcac' persa ti cabtele. <sup>14</sup>Yu'un ti hech chcac' persa ti cabtele, yu'un hech ac'o bic'tajuc yo'ntonic ti jchi'iltaque, yu'un me hech oy chcolic uc ti jventa. <sup>15</sup>Yu'un ti icomesat ti jchi'iltaque, oy

c'usi lec ic'ot ti pascal, ja' ti i'ic'at scotol crixchanoetic ti sjoylejbalumil. Hech yu'un ti tsta yorail chcolic scotolic ti c'u yepalic ti jchi'iltaque ti yan to c'ac'al, jun no'ox yutsil che'ot obi. <sup>16</sup>Ho'ontutic ti t'ujbiluntutic yu'un ti Diose ti ho'ontutic ti yelnich'onuntutic ti Israele, ja' ti c'u yepal hech j'opilaltutic ti chicoltutic, ja' hech chac c'u che'el jp'ej chamen ixim scotol ti c'u yepal t'ujbilic. Ti jtuch' ti chac'beic ti Diose, ja' señañil ti yu'un Dios scotol ti c'u smuc'ule. Ja' ti jtuch'e, ja' ti jtatamoltutic asta tsts'aqui ti jp'eje ja'to mi laj xa yic' scotol ti c'u yepal t'ujbilic ono'ox yu'un ti Diose. Ti jtatamoltutic jun to te'. Ja' quibiltutic yu'un ja' sba it'ujatic. Ho'ontutic xchi'uc ti jchi'iltaque ja' sc'obuntutic ti jtatamoltutic. Hech yu'un yu'ununtutic ti Diose ti c'u yepal t'ujbiluntutic yu'un ono'ox ti Diose. Yu'un hech ti jch'untutic ti sventa xch'unojel co'ntontutic hech chaj c'u che'el laj xch'un ti jtatamoltutic.

<sup>17</sup>Ti jchi'iltaque ti mu'yuc xch'unojel yo'ntonique ja' hech chaj c'u che'el sc'ob olivate' ti ijecat loq'uele yu'un muc xtun. Ti ho'oxuc ja' hech chaj c'u che'el ha'maltical olivate', ho'ot natic'atic ochel. Hech yu'un jun no'ox quibiltic nije'ot xa hech yu'un laj xa ava'ibeic yutsilal. <sup>18</sup>Ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc mu me xatoy abaic yu'un ti ijecat xa loq'uel ti jchi'iltaque yu'un ti ho'oxuc na'ic'atic ochele. Mi yu'un chac'an chatoy abaic, na'o me ti ma'uc ti aventura ti laj yich'ic bendición ti jtatamoltutic. Pero ja' ti sventa ti

jtatamoltutique ti yac'oj sba chavich'ic bendición ti ora to yu'un ja' avibilic ic'ot xa uc.

<sup>19</sup>Yu'un ti ijecatic loq'uel ti c'obte'e, yu'un ho'ucutic ono'ox te chistic'ucutic ochel, mi xachie, hech chacalbe. <sup>20</sup>Melel ti hech ic'ot ti pasel. Yu'un ti ijecatic loq'uel ti stuquique, yu'un muc xch'unic. Ti ho'oxuque ti sventa no'ox xch'unojel avo'ntonic ti tsacbiloxuc ti venta ti ora to. Hech yu'un mu me xatoy abaic, xi'anic me. <sup>21</sup>Muc spasbat perdón yu'un ti Diose ti jchi'iltaque ti t'ujbilic ono'ox yu'un, ti laj stoy sbaique ti vo'one. Hech yu'un buc xa ti ho'oxuque, mu xaspasboxuc perdón uc mi co'ol chapasic hech chaj c'u che'el laj spasique. <sup>22</sup>Ava'i c'u x'elan yutsil yo'nton ti Diose. Ava'i c'u x'elan chac' castigo uc. Laj yich'ic castigo ti much'utic ti mu sc'an chac' sbaic ti stojole. Ti ho'oxuque ep yutsil yo'nton avu'unic mi j'ech'el chavae' abaic ti stojole. Mi mu hechuc chapasic, chajecatic loq'uel uc. <sup>23</sup>Ti jchi'iltaque ti tscomesic ti c'utic chbolibtasat yu'une, ti chlic xch'unic ti yan to c'ac'ale ja' ch-otesatic. Yu'un jelaven sp'ijil ti Diose, hech yu'un xu' yu'un chotes. <sup>24</sup>Ti ho'oxuque nap'asatic ochel tal, ho'oxuc ti ha'maltical olivate'oxuque, hech na'otesatic tal ti bu ts'umbil olivate' ti mu co'oluc ats'umbalic xchi'uque. Yu'un ti hech xu' na'otesatic tal, hech yu'un más xu' ch-otesatic tal ti mero sc'ob ti te'e.

**Ja' sc'opilal ti ta ono'ox chcol scotol ti yelnich'nab ti Israele ti t'ujbilic ti sventa xch'unojel yo'ntonic**

<sup>25</sup>Quermanotac, ti jc'an ti chava'ibeic sjam ti c'usi chc'ot

ti pasele yu'un hech mu xatoy abaic. Ti ora to ep ti tsatsuben yo'ntonic ti jchi'iltaque, ho'on ti yelnich'onuntutic ti Israel xchi'uque. Ja'to mi its'aqui ti c'u yepal cha'ochic, ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuque, <sup>26</sup>ja'to chlic yich' ts'acubtasel ti c'u yepal ti sc'opilal ti chi'ochtutic ono'ox xchi'uque ti jchi'iltaque, ho'ontutic ti yelnich'onuntutic ti Israel xchi'uque. Yu'un hech ts'ibabil ti sc'op ti Diose:

Ho'on ti Jcoltavanejune, chital ti Jerusalén yu'un chtal jelbe yo'ntonic ti yelnich'nab ti Jacobe, yu'un hech mu xa sa'ic smulic.

<sup>27</sup>Yu'un hech oy ti trato jpasoj xchi'uque, chtal jch'aybe smulic, ti xchie.

<sup>28</sup>Ep ti jchi'iltaque mu sc'an xch'unic ti ja' Jcoltavanej yu'unic ti Jesuse, hech yu'un contraimbilic yu'un ti Diose mu xu' xch'unic. Yu'un ti mu xu' xch'unique, yu'un ac'o xach'unic ti ho'oxuque. Ti yan to jchi'iltac ti yan to c'ac'al chlic c'uxubinatus yu'un tie'ajtic ti trato ti laj spas ti Diose xchi'uc ti jtatamoltutique. <sup>29</sup>Yu'un ti hech yaloj ti oy ti jventatutic ti bendicione ta ono'ox chc'ot ti pasel. Yu'un ti "cu'unoxuc" ti xchi'jc'opilaltutique yu'un ti Diose, ta ono'ox chc'ot ti pasel. <sup>30</sup>Ti achil'iltaque muc xch'unic ti vo'onee. Ti ora to laj xa avich'ic c'uxubinel soj ti muc xch'unic stuquic ti jchi'iltaque. <sup>31</sup>Yu'un ti mu xch'unic ti ora to yu'un hech chlic yich'ic c'uxubinel ti yan jchi'iltaque ti yan to c'ac'al hech chaj c'u che'el

yac'oj sba chavich'ic c'uxubinel ti ora to ti ho'oxuque. <sup>32</sup>Hech yu'un co'ol mu'yuc xch'unojel co'ntontic chijyilucutic ti Diose yu'un co'ol yac'oj sba chixc'uxubinucutic jcotoltic. Yu'un hech ono'ox snopoj ti Diose ti ja' chixc'uxubinucutic stuc.

<sup>33</sup>Ti Diose jelaven yutsil ti jyalel ti yo'ntone. Mu'yuc much'u yan hech sp'ijil. Sna' scotol. Mu'yuc much'u cha'ibe sjam ti c'usi snopoj. Mu'yuc much'u sna' ti c'u che'el tspase. <sup>34</sup>Hech chaj c'u che'el laj yal ti j'alc'op ti vo'one: “Mu stac' ti na'el ti c'u x'elan yo'nton ti Cajvalt'ic Diose hech yu'un muc un sc'an chanubtasel. <sup>35</sup>Mu yu'unuc jbael i'ac'bat smoton ti Cajvalt'ic Diose yu'un hech lic yac'be sut tal xq'uexol”, ti xchie. <sup>36</sup>Yu'un stuc spaso'j scotol ti c'utic oye. Stuc sventainoj scotol ti c'utic oye. Ja' yu'un scotol ti c'utic oye. Ja' tspasat ti muc' sbatel osil. Jun yutsil ti hech che'ot ti pasel.

Ja' sc'opilal j'ech'el ac'o abaic ti sc'ob ti Diose xchi'uc abec'talic, xchi

**12** Hech yu'un, quermanotac, chacalbeic vocol ti atojolic. Yu'un yutsil yo'nton chaxe'uxubinoxuc ti Diose, hech yu'un j'ech'el ac'o abaic ti sc'ob ti Diose xchi'uc abec'talic. Hech yu'un ti jayib xa c'ac'al li' cuxuloxuque yu'unoxuc Dios nac'otic o. Hech lec yo'nton Dios avu'unic. Ja' hech sjam ti chava'c' abaic entrecal. <sup>2</sup>Mu me xanopic ti c'usi tspasic xchi'uc ti c'usi tsnopic ti crixchanoetic li' ti balumile. Yan me chanopic ti ho'oxuque yu'un hech chana'ic ti

c'utic tsc'an ti Diose, ja' ti c'usi lec ti pasele, xchi'uc ti c'usi lec chil ti Diose, xchi'uc ti c'usi sventa yutsil avo'ntonique.

<sup>3</sup>Yu'un laj xa yac'bun cabtel ti Diose yu'un ti jchol ti sc'ope, hech yu'un hech chajtaquioxuc. Ti jujunoxuque mu me xacuyic ti atuc no'ox xu' avu'un ti abtele. Ti jujunoxuque tsc'an ti toj chanopic ti c'usi xu' avu'unic ti sventa ti Diose yu'un hech chapasbeic yabtel ti Diose. <sup>4</sup>Na'o me c'u x'elan tscolta sbaic ti abtel ti jbec'talique. Yu'un ep ti tos yich'oj sba hech xu' yu'un ti abtele mi scotolic lec ch-abtej. <sup>5</sup>Ja' no'ox hechucutic uc, manchuc mi epucutic jun no'ox c'otemucutic ti stojol ti Cristoe. Hech yu'un ja' tsc'an ti jcotoltic hech ti jcolta jbatic ti abtel yu'un hech xu' cu'untic ti yabtel ti Diose.

<sup>6</sup>Yu'un ti Diose yutsil yo'nton yac'ojbucutic jp'ijiltic jujunucutic. Mu co'oluc ti jp'ijiltic ti yac'ojbucutic ti Diose ti jujunucutique. Hech yu'un ac'o me tunucutic yu'un ti Diose. Mi ja' ac'bilot ap'ijil yu'un chaval ti sc'op ti Diose, ja' me xapas ti c'u yepal oy ti avo'nton ti sc'ope. <sup>7</sup>Mi ja' ac'bilot ap'ijil yu'un chamac'linvan, ja' me xapas. Mi ja' ac'bilot ap'ijil yu'un chachanubtasvan, ja' me xapas. <sup>8</sup>Mi ja' ac'bilot ap'ijil yu'un chataquivan, ja' me xapas. Mi ja' ac'bilot ap'ijil yu'un chaqu'uelan ti c'usi oy avu'one, junuc me avo'nton chapas. Mi ja' ac'bilot ap'ijil yu'un chaventain ti quermanotique, toyoluc me avo'nton chapas. Mi ja' ac'bilot ap'ijil yu'un chacolta ti much'u chich' vocole, yutsiluc me avo'nton chapas.

Ja' sc'opilal ti c'usi tsc'an ti jpastique  
yu'un jch'unobjetic sc'op ti Diose

<sup>9</sup>C'ux me xava'i abaic ti mero melel, mu me hechuc no'ox chaval. Ilintao ti c'usi chopole, ja'uc me toyol avo'nton chapas ti c'usi leque. <sup>10</sup>C'ux me xava'i abaic yu'un avermano abaic xa ti sventa Cristo. Biq'uit me chavac' abaic ti stojol ti avermanotaque yu'un chapas ti muc'.

<sup>11</sup>Mu me ch'ajucoxuc. Toyoluc me avo'ntonic cha'abtejcic yu'un ti Cajvaltique.

<sup>12</sup>Nichimuc me avo'ntonic yu'un chana'ic ti chacolique. Mi chavich'ic ilbajinel, oyuc me stsatsal avo'ntonic. Scotol c'ac'al c'oponic Dios.

<sup>13</sup>Mi oy chavil chich' vocol quermanotic, coltao ti c'usi sc'ane c'uc no'ox. Ic'o ochel ti ana, mac'lino.

<sup>14</sup>Ti much'utic chayilbajinoxuque mu me xavixtalc'opta. C'ambo bendición ti stojol. Puru bendición chac'ambe.

<sup>15</sup>Mi oy nichim no'ox yo'ntonic yu'un lec ti c'usi chc'ot ti pasel yu'un, nichimuc me avo'ntonic xchi'uc. Mi oy ch-oq'uc, oc'anic xchi'uc.

<sup>16</sup>Jtosuc me avo'ntonic. Mu me xatoy abaic. Biq'uit me chavac' abaic acotolic. Ho'oni p'ijun, mu me xachiic, mu me xanopic hech.

<sup>17</sup>Ti much'u chopol ti c'usi chaspasbote, mu me xapacbe sutel. Ac'o ti q'uelel yutsil avo'ntonic ti stojol scotol crixchanoetic. <sup>18</sup>Mi xu' avu'unic ti mu'yuc pleito te ti alumalique, lec. O mi mu xu'e,

ti ho'oxuque ja' no'ox aventaic ti lamajem avo'ntonic ti stojol scotol crixchanoetic ti ho'oxuque. <sup>19</sup>Ho'oxuc ti c'uxoxuc ti co'ntone, mu aventauc ti chavaq'uc castigo ti ho'oxuque. Malao avilic c'u che'el chac' castigo stuc ti Diose yu'un hech ts'ibabil ti sc'op ti Diose: "Ho'on jventa chcac' castigo. Ho'on jventa chcac'be stoj", xchi ti Cajvaltice Diose. <sup>20</sup>Hech ts'ibabil uc ti sc'op ti Diose: "Mi chvi'naj ti avajcontrae, ac'bo sve'el. Mi taquin yo'nton, ac'bo ho' yu'un chuch'. Yu'un mi hech chapase, hech chlic tijbatuc yo'nton. Hech lic sna' ti mu xtun yo'nton stuc", ti xchie. <sup>21</sup>Mu me xastsalot ti c'usi chopole. Ja' stsal avu'un ti c'usi chopole ti sventa ti c'usi lec chapase.

**13** Ja' tsc'an ti scotol crixchanoetic chch'umbeic smantal ti ajvaliletic ti li'oyic ti balumile yu'un smantal Dios ti oy ti ajvaliletique. Ti Diose ja' yac'ojbe yabtel ti ajvaliletique. <sup>2</sup>Hech yu'un scotol ti much'utic tscontrainic ti ajvalil yu'unique, ja' tscontrainic uc ti Diose. Yu'un ti tscontrainic ti ajvalil yu'unique, ja' ch-ac'batic castigo yu'un ti ajvalile. <sup>3</sup>Yu'un ti oy ajvaliletique, mu yu'unuc ja' ac'o xi'uc ti much'utic lec ti c'usi tspasique, yu'un ja' ac'o xi'uc ti much'utic chopol ti c'usi tspasique. Mi chac'an ti mu xaxi' ti stojol ti ajvaliletic avu'unique, paso me ti c'usi leque hech mu'yuc amul chayilot. <sup>4</sup>Ja' yabat ti Diose c'otem, ja' sventa avutsilalic. Mi chapas ti c'usi chopole, xi'an me yu'un ja' ac'bil yabtel yu'un ti Diose ti xu' chac' castigoe. Yabat ti Diose

c'otem yu'un chac'be castigo ti much'utic chopol ti c'usi tspasique.

<sup>5</sup>Hech yu'un tsc'an ti chach'umbeic smantale. Ma'uc no'ox chaxi'ic yu'un ti castigo ti chaq'ue yu'un ja' yabat ti Diose. Chana'ic ti ja' hech tsc'an ti Diose ti chapasique.

<sup>6</sup>Yu'un ja' sventa cutsilaltic ti oy ti ajvaliletique, hech yu'un tsc'an ti jtojtic ti jpatantique yu'un hech xu' yu'unic ti yabtelique ti ac'bilic yu'un ti Diose.

<sup>7</sup>Ch'umbeic smantal scotol ti much'utic oy yabtelique. Ac'bo ti much'utic tsc'anic patane. Mi oy sjam yu'un ti hech chasc'amboxuque, tojbo ti ajvaliletique ti c'u yepal taq'uin chasc'amboxuque. Xi'o me, paso me ti muc' yu'un ja' ac'bil yabtelic yu'un ti Diose. <sup>8</sup>Mu me oyuc quechel chcom ti aventura, ja' chatoj scotol. Ja' no'ox mu xu' ti tojel ti chijc'uxubinvane. Mu xlj sc'opilal. Ja' tsc'an scotol c'ac'al chijc'uxubinvan. Yu'un mi c'ux chca'itic ti jvecinotique, ihu' xa cu'untic laj jch'umbetic scotol smantal ti Diose obi. <sup>9</sup>Yu'un mi c'ux chca'itic ti jvecinotique hech chaj c'u che'el c'ux chca'i jbatc, hech yu'un mu jc'an chca'betic yich' vocal. Hech yu'un mu xijmulivaj xchi'uc yajnil, muc ti jmil, mu xquele'an c'usi oy yu'un, muc ti jnopbetic smul, mu xbic'taj co'ntontic yu'un ti c'usi oy yu'une, mu'yuc c'usi yan chopol ti jpasbe. Hech yu'un ti hech chijyalbucutic ti Diose: “C'ux me xava'i avecino hech chaj c'u che'el c'ux chava'i aba”, ti xchie. <sup>10</sup>Yu'un ti much'u c'ux cha'i ti svecinoe, mu xilbajin ti svecinoe.

Yu'un ti hech chc'uxubinvane, hech yu'un ts'acal chch'un ti mantaletique.

<sup>11</sup>Chana'ic uc ti ma'uc xa yorail yu'un chijvay. Ja' yorail ti viq'uul jsatique yu'un chca'ctic persa. Yu'un ti c'alal laj jch'untique nat to tsc'an tsta yorail laj ca'itic ti chijcolucutique. Ti ora to inopej xa batel ti yorail ti chijcolucutic oe. <sup>12</sup>Hech chaj c'u che'el mi ch-ech' xa ti ac'ubale, po'ot xa tsacub ti osile, ja' no'ox hech uc ti vocole, po'ot xa chcom cu'untic yu'un chijcol o. Hech chaj c'u che'el ti jeltic ti oboc jc'u'tique ti jlaptic ti bu leque, ja' no'ox hech uc ac'o me jtentic comel ti chopol abteletic ti mucul ti jpastique, ja' ti muliletique. Ja' ac'o yu'uninucutic ti abteletic ti mu xijq'uexav ti stojol crixchanoetic yu'un ti jpastique, ja' ti lequil abtele, yu'un hech stsal cu'untic ti c'usi chopole. <sup>13</sup>Lecuc me ti c'usi ti jpastique hech chaj c'u che'el ti much'utic ch-abtej ti satilal ti mu xq'uexavique yu'un lec ti yabtelique. Hech yu'un mu me xayacubic yu'un c'uc no'ox chapasic mi chayacubique. Mu me xamulivajic, mu me xatsaquic ants, mu me xapasic pleito, mu me xbic'taj avo'ntonic. Ja' tsc'an. <sup>14</sup>Ja' ac'o yu'uninoxuc ti Cajvaltic Jesucristoe hech xu' avu'unic hech chaj c'u che'el laj spas. Hech ma'uc chapasic ti c'usi tsc'an ti abec'talique.

**Ja' sc'opilal mu me xasa'be smul ti avermanoe, xchi**

**14** C'anic me ti much'utic mu to oyuc yip yo'ntonic ti stojol ti Diose. Mu me xalabanic.

<sup>2</sup>Oy quermanotic chch'unic ti scotol xu' ti jve'tic c'uc no'ox. Ti quermanotic ti mu to oyuc yip yo'ntone, ja' no'ox tsve' ti c'usi chch'i ti svertae. <sup>3</sup>Ti much'u scotol tsve'e mu me slaban ti much'u mu scotoluc tsve'e. Ti much'u mu scotoluc tsve'e mu me sa'be smul ti much'u scotol tsve'e. Mu me hechuc chapasic yu'un co'ol ic'biloxuc ti stojol ti Diose. <sup>4</sup>¿Much'uot chacuy aba yu'un chasa'be smul yabat yan? Ja' stuc sventa stuc ti yajvale ti chchapane. Ti yajvale, ja' ti Diose, ja' chcoltaat yu'un, yu'un lec chc'ot yu'un.

<sup>5</sup>Oy quermanotic chchabiic ep c'ac'al hech chaj c'u che'el laj xchabiic ti jtatamoltic ti vo'onee. Oy yan quermanotic mu'yuc se'opilal chchabiic ti c'ac'ale. Co'ol no'ox se'opilal cha'yic, mu'yuc bu tsots se'opilal ti c'ac'al cha'yic yu'un chchabiic. Jujun ac'o snop ti yo'nton c'usi tse'an ti chchabiique.

<sup>6</sup>Ti quermanotic ti oy se'opilal ti yo'ntonic chchabiic ep c'ac'ale, ja' chch'unic ti hech tse'an ti Cajvaltique. Ti quermanotic ti mu'yuc se'opilal cha'yic ti chchabiic ti c'ac'ale, ja' chch'unic ti hech tse'an ti Cajvaltique. Ti quermanotic ti scotol tsve'ique ja' chch'unic ti hech tse'an ti Cajvaltique. Ti quermanotic ti mu scotoluc tsve'ique, ja' chch'unic ti hech tse'an ti Cajvaltique. Yu'un co'ol chalbeic vocol ti Diose ti sve'elique.

<sup>7</sup>Ti ho'ucutique mu jmantalticuc ti li' cuxulucutic jayib c'ac'al li'to. Ja' no'ox hech uc mu jmantalticuc ti c'usi ora chijchamucutique.

<sup>8</sup>Ja' smantal stuc ti Cajvaltique ti cuxulucutique yu'un ja' stuc sventainojucutic. Ja' smantal stuc uc ti c'usi ora chijchamucutique. Hech yu'un mi cuxulucutic li' ti balumile, mi chijcham uc, ja' stuc oyucutic ti sventa ti Cajvaltique. <sup>9</sup>Hech yu'un ti icham ti Cristoe, ti icha'cuxie, yu'un ja' ajvalil cu'untic ic'ot manchuc mi chijcham, manchuc mi cuxulucutic to li' ti balumile.

<sup>10</sup>Hech yu'un mu'yuc stu avu'unic chatic'be smul ti yan quermanotique. Mu'yuc stu avu'unic chalaban. Yu'un jujunucutic chc'ot jva'an jbatic ti stojol ti Cristoe yu'un chijyich' bucutic jc'optic. <sup>11</sup>Yu'un hech ts'ibabil ti se'op ti Diose:

Ho'on ti Diosune, ho'on ti jtalel oyune, hech chcal.

Scotol crixchanoetic tsquejan sbaic ti jtajol.

Scotol crixchanoetic chalic ti jtajol ti ho'on Diosun jtuc, xchi ti Cajvaltique Diose, ti xchie.

<sup>12</sup>Hech yu'un jujunucutic chc'ot yich' bucutic entrecal ti c'u che'el nij'abtejucutic jujunucutique ti Diose.

**Ja' se'opilal ti mu me ho'ucutic  
ti jventatic chp'ajic ti mulil  
ti quermanotique**

<sup>13</sup>Hech yu'un mu xa me jsa'be jbatic jmultic. Ja' no'ox jventatic chcac'tic persa ti ho'ucutique yu'un mu me xch'ay ti be ti quermanotique yu'un ti c'usi ti jpastique. Mu me ho'ucutic ti jventatic chp'ajic ti mulil ti quermanotique. <sup>14</sup>Laj xa yac'bun

jna' ti Cajvaltic Jesuse mi jutuc ve'elil muc bu chopol. Hech jch'unoj. Ti much'u chch'un ti oy bu chopol ti ve'elile, ja' lec mu me sve'. Mi hech oy ti yo'nton ti chopol cha'ie, chopol ono'ox chc'ot yu'un. <sup>15</sup>Ho'oxuque ti lec avo'ntonic mi chave' scotole, mi chavil ti te chch'ay ti be ti yan quermanotique, te chbolib yo'ntonic yu'un ti hech chave'ique, ja' tsc'an ti chapajes abaique. Yu'un mi mu xapajes abaic, yu'un mu c'uxuc ti avo'ntonic ti quermanotique obi. Ti Cristoe ja' laj xc'uxubin, laj yac' sba ti milel yu'unic. <sup>16</sup>Lec ti libre nac'otic xae pero mu me chopoluc chbat ac'opilalic yu'un. <sup>17</sup>Yu'un chispasucutic xa ti mantal ti Diose mu me ja'uc tsots no'ox sc'opilal ti co'ntontic ti jve'eltique yu'un mu jpajes jbatic. Ja' me tsots sc'opilal ti toj co'ntontic chijyilucutic ti Diose, ti jun co'ntontic, ti nichim no'ox co'ntontic ti sventa ti Ch'ul Espiritue. <sup>18</sup>Ti much'u hech chac' sba ti abatinel yu'un ti Cristoe, ja' lec chil ti Diose. Lec ch-ilat yu'un crixchanoetic uc.

<sup>19</sup>Hech yu'un ja' ac'o jc'antic ti jtos co'ntontique, ac'o jc'antic ti co'ol chlecub co'ntontic jcotoltic. <sup>20</sup>Mu me scojuc no'ox ave'elic ti hech chjin ti yabtel ti Diose avu'unic. Yu'un scotol ve'elil lec pero ja' chopol chc'ot mi ti scoj ave'elic ti chbolib yo'ntonic avu'unic ti yan quermanotique. <sup>21</sup>Ja' lec mu xati' ti'bol, ja' lec mu xavuch'be ya'lel sat uvate' mi hech chbolib yo'nton avu'unic ti yan quermanotique. Ja' lec mu xapas ti bu chbolib yo'nton avu'unic ti

yan quermanotique, ti bu chchibaj yo'nton avu'unic, ti bu tspec'tsaj yo'nton avu'unic. <sup>22</sup>Mi ach'unoj ti lec scotol ti ve'elile, lec oy. Mu yu'unuc chcal ti mu me xach'un hech. Lec mi chave' scotol. Ja' tsc'an chana' uc mi hech tsc'an ti Diose ti chave' scotole, mi mu hechuc chbolib yo'nton ti yan quermanotique. Nichim no'ox co'ntontic mi mu xlo'laj co'ntontic yu'un ti cac'oj jba ti jpastic ti c'utic ti jpastique. <sup>23</sup>Ti much'u chch'un ti mu sc'an ti Diose ti tsti' ti ti'bole, mi tsuj sba yu'un tsti', ja' no'ox tsa' smul ti stojol ti Diose yu'un ma'uc no'ox tspas ti c'usi xch'unoje. Yu'un mi ma'uc no'ox ti jpastic ti c'usi jch'unojtique, mi ti jsuj jbatic chba jpastic yan, ja' mulil obi.

**Ja' sc'opilal ti ac'o jc'uxubintic  
ti quermano jbatic xchi'uque  
yu'un hech tsatsatub yo'nton  
ti quermanotique cu'untic**

**15** Hech yu'un ti ho'ucutique ti oy yip co'ntontic ti stojol ti Diose, ja' lec ti jc'uxubintic ti much'utic mu to oyuc yip yo'ntonique. Mu me jtutic no'ox ti jc'uxubin jbatic ti jujunucutique. <sup>2</sup>Ti jujunucutique hech ac'o jc'uxubintic ti quermano jbatic xchi'uque. Ac'o jnoptic c'usi tsc'an ti jpastic yu'un hech tsatsatub yo'nton ti quermanotique cu'untic. <sup>3</sup>Yu'un hech laj spas ti Cristoe. Stuc muc xc'uxubin sba, laj sts'ic ti vocole hech lec ibat sc'opilal yu'un ti Diose hech chaj c'u che'el ts'ibabil comel sc'opilal: "Yu'un ti chascontrainot, ho'on chquich' scotol, Tote", xchi ti Jesuse, xut ti Stote. <sup>4</sup>Ti c'utic



ts'ibabil comel ti sc'op ti Diose ti vo'one ja' yu'un chijp'ijub, hech yu'un ti hech ts'ibabile. Hech ch-an yip co'ntontic, mu xchibaj co'ntontic mi chquich'tic voloc yu'un ti jna'tic ti chijcolucutique. <sup>5</sup>Dios ti chijyac'bucutic yip co'ntontique, ti chismuc'ubtasbucutic co'ntontique. Hech yu'un ti jc'ambe voloc yu'un jtosuc me avo'ntonic xchi'uc ti Cristo Jesuse. Mi jtos avo'ntonic xchi'uc ti Cristo Jesuse hech yu'un chac'uxubin abaic acotolic. <sup>6</sup>Yu'un jun no'ox chac'otic, hech lec chbat sc'opilal avu'unic ti Diose, ja' ti Dios yu'un ti Cajvaltic Jesucristoe, ja' ti Stot uque.

**Ja' sc'opilal ti Pabloe ti yich'oj yabtel yu'un chcholbe sc'opilal ti Cristoe ti yanlum crixchanoetique**

<sup>7</sup>Hech yu'un lec me chavil abaic hech chaj c'u che'el lec chayiloxuc ti Cristoe. Hech lec chbat sc'opilal avu'unic ti Diose. <sup>8</sup>Yu'un ti Jesucristoe tal yac' sba ti abatinel ti jtojoltic, ho'ucutic ti judioutique, yu'un tal yac'bucutic jq'ueltic ti ho'ucutique ti melel ti sc'op ti Diose. Yu'un ti itale, hech its'aqui ti c'usi i'albatic ti vo'one yu'un ti Diose ti jtatomoltique ti vo'one. <sup>9</sup>Ja' ti aventaic uc ti tal yac' sba ti abatinele, ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuque. Yu'un hech chavalbeic sc'opilal ti Diose ti laj xa xc'uxubinoxuque. Yu'un hech ts'ibabil comel ti sc'op ti Diose:

Lec chbat ac'opilal cu'un  
ti stojol ti yanlum  
crixchanoetique.  
Nichim no'ox co'nton chcalbe  
ac'opilal,

xchi ti Cajvaltique, xut ti Stote.

<sup>10</sup>Hech ts'ibabil uc:

Ho'oxuc ti yanlum  
crixchanooxuque, la'ic me,  
la' co'ol calbetic voloc ti  
Diose hech chaj c'u che'el ti  
ho'ontutique ti t'ujbiluntutic  
yu'un ti Diose,

ti xchi ono'oxe. <sup>11</sup>Hech ts'ibabil uc:

Lec chavalbeic sc'opilal ti  
Cajvaltique acotolic, ho'oxuc  
ti yanlum crixchanooxuque.  
Ja' tsc'an ti scotol crixchanoetic  
ti sjoylejal balumil lec  
chalbeic sc'opilal ti  
Cajvaltique,

ti xchi ono'oxe. <sup>12</sup>Hech laj yal uc ti  
Isaíase:

Chlic jun yelnich'on ti Isaíe.  
Ja' ch-ac'bat yabtel tspas  
ti mantal uc ti yanlum  
crixchanoetique.

Ti yanlum crixchanoetique  
chch'unic ti chcolic ti sventa  
uc,

ti xchie.

<sup>13</sup>Yu'un ach'unojic ti  
chascoltaoxuc o ti Diose, hech  
yu'un ti jc'ambe voloc ti Diose  
yu'un ac'o más nichim no'ox  
avo'ntonic, ac'o más jun avo'ntonic  
yu'un ti hech ach'unojique. Hech  
yu'un ti sventa ti Ch'ul Espíritue  
ti ch-abtej ti avo'ntonique xu'  
avu'unic chavaq'uiic ti q'uelel ti  
ach'unojic ti chacolique.

<sup>14</sup>Quermanotac, ti jna' uc ho'oni  
ti ep yutsil avo'ntonique, ti oy ep  
sp'ijil avo'ntonique hech yu'un xu'  
avu'un chataq'uii abaic. <sup>15</sup>Yu'un ti  
hech laj jts'ibaboxuc ti cartae, laj  
jc'an ti chajt'abesboxuc ti avo'ntonic  
ti c'usi ava'yojic xae yu'un hech

mu xch'ay ti avo'ntonic. Yu'un yac'ojbun cabtel ti Diose, hech yu'un oy bu tsots jutuc laj calboxuc. <sup>16</sup>Yu'un ho'on quich'oj cabtel yu'un chajcholboxuc sc'opilal ti Cristoe, ti ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc. Ho'on jventainoj xcholel ti lequil ach' c'ope ti atojolic. Jun to co'olun hech chaj c'u che'el pale ti vo'one ti chac'be smoton ti Diose. Ti motonil ti chcac'be ti Diose ho'oni, ho'oxuc motoniloxuc ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc. Yu'un nalecubtasbat xa avo'ntonic yu'un ti Ch'ul Espíritue, hech yu'un lec chayiloxuc ti Diose.

<sup>17</sup>Ti ho'one xu' ti jtoy jba xchi'uc ti cabtele yu'un lec ihu' cu'un nitun yu'un ti Diose. Pero mu hechuc sjam ti jtoy jbae yu'un ti manchuc laj scoltaun ti Cristo Jesuse, muc xu' cu'un ti hechuque. <sup>18</sup>Mu yu'unuc chacalbot sc'opilal yabtel yan. Ja' no'ox chacalbot ti cabtele ti c'u yepal laj xa scoltaun ti Cristoe ti ihu' cu'un ti sventae. Yu'un ti laj calbe ti sc'op ti Diose, yu'un ti ni'abtej ti stojolique, hech yu'un oy laj xa xch'unic ti achi'iltaque, ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc. <sup>19</sup>Oy laj xa xch'unic yu'un ti laj sq'uelic ti señailetique xchi'uc ti jchop o abteletique ti laj jpas ti stojolique. Ja' i'abtej ti yo'ntonic ti Ch'ul Espiritu yu'un ti Diose, hech yu'un laj xch'unic. Xmelmun laj jpus ti lequil ach' c'ope, ja' ti sc'opilal ti Cristoe. Nilic ti Jerusalén xijoyet batel asta nic'ot ti balumil Ilírico sbi. <sup>20</sup>Ja' toyol co'nton ti jcholbe ti lequil ach' c'ope ti bu mu'yuc much'u chcholbate. Mu yu'unuc chibat ti bu

oy quermanotic. Ja' chba jcholbe ti much'u mu ya'yojbuc sc'opilal ti Cristoe. <sup>21</sup>Hech yu'un ic'ot xa ti pasel hech chaj c'u che'el ts'ibabil comel ti sc'op ti Diose:

Ja' ch-ac'bat yojtiquinic ti much'utic mu ya'yojbuc sc'opilale.

Ja' chc'ot ti yo'ntonic ti much'utic mu ya'yojuc mi jutuque, ti xchi ono'oxe.

**Ja' sc'opilal ti sc'an chbat ti Roma ti Pabloe**

<sup>22</sup>Hech yu'un ep vuelta nipaj, hech yu'un muc xtal jq'ueloxuc. <sup>23</sup>Ti ora to yu'un ilaj xa cabtel li'to, yu'un ep xa habil jc'an chtal jq'ueloxuc, <sup>24</sup>hech yu'un c'alal chibat ti Españae, te ch-ech' jq'ueloxuc. Chib oxib no'ox c'ac'al chajchi'inoxuc. Ti jc'an uc ti jun avo'ntonic chatacucun batel ti patil. <sup>25</sup>Ti ora to chibat ti Jerusalén yu'un chba cac'be comel jutuc ti c'usi chtun yu'unic ti quermanotic ti te oyic ti Jerusalene, ja' ti co'ol oyucutic ti stojol ti Diose xchi'uque. <sup>26</sup>Yu'un ti quermanotique ti te oyic ti estado Macedoniae xchi'uc li' ti estado Acayae nichim no'ox yo'ntonic laj xa stsobic staq'uinic yu'un chac'beic ti quermanotic ti uts sbaique ti te oyic ti Jerusalene. <sup>27</sup>Yu'un hech yo'ntonic ti tscoltaique yu'un oy yilic ti stojol. Ja' ti sventaic ti quermanotic ti te oyic ti Jerusalene, ja' ti jchi'iltaque, ho'ontutic ti judiountutic xchi'uque, ti na'ac'batic xa bendición yu'un ti Diose, ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuc, hech yu'un lec

ti chacoltaique, ti chavac'beic c'usi chtun yu'unic li' ti balumile. <sup>28</sup>Hech yu'un mi ilaj co'nton laj cac'be ti sc'obic ti motonil ti chcale, hech yu'un patil chital te o yu'un chibat ti España. Ja' te ch-ech' jq'ueloxuc obi. <sup>29</sup>Ti mi nihil xa te oy yo' bu oyoxuque, ti jna' ti ep chiyac'bun bendición ti Cristoe yu'un hech ep bendición chavich'ic ti jventa uc.

<sup>30</sup>Hech yu'un, quermanotac, chacalbeic volol. Yu'un co'ol jch'unojbetic sc'op ti Cajvaltic Jesucristoe, yu'un c'ux chca'i jbatic ti sventa ti Ch'ul Espíritue, hech yu'un na'un me, c'opombun Dios ti jtojol. <sup>31</sup>Ja' chac'opombun Dios ti jtojol yu'un mu me xistsacucun ti jchi'ile ti te oyic ti Judeae ti mu xch'unojuque. Chac'opombun Dios ti jtojol uc yu'un lec ac'o c'otuc ti yo'ntonic ti quermanotic ti te oyic ti Jerusalene ti hech ti jcoltatutique. Hech cac'oj jba ti jc'opon Dios uc ho'oni. <sup>32</sup>Mi hech tsc'an ti Diose ti mu'yuc c'usi chc'ot ti pasele, hech nichim no'ox co'nton chital te ti atojolic. Hech te chajchi'inic, ti jcux co'nton jutuc mi hech tsc'an ti Diose. <sup>33</sup>Chaxchi'inoxuc ti Diose ti ja' chayac'boxuc jun avo'ntonic ti jujunoxuque. Jun yutsil ti hech chc'ot ti pasel.

**Ja' sc'opilal chabanuc ti quermanotique, xchi**

**16** Chacalbe ava'yic ti lec sc'opilal ti quermanotic antse, ja' ti Febee, ja' chich' talel avi carta to. Ja' ch-abtej yu'un ti Cajvaltique ti stojol ti quermanotic li' ti Cencreae. <sup>2</sup>Yu'un co'ol

jch'unojbetic sc'op ti Cajvaltique xchi'uc, hech yu'un iq'uic me ti atojolic hech chaj c'u che'el tsc'an ti Diose ti chquic'tic ti jtojoltic ti much'utic oyucutic ti stojol ti Dios xchi'uque. Yu'un ep ti much'utic laj xa scoltae, hech yu'un ta me xacolta c'usuc no'ox tsc'an. Ho'on laj xa scoltaun uc.

<sup>3</sup>Chabanuc ti Priscilae xchi'uc ti smalal, ja' ti Aquilae, ti co'ol cabtel xchi'uc ti stojol ti Cristo Jesuse. <sup>4</sup>Ja' c'an yac' sbaic ti milol yu'un hech chicuxi ho'oni. Hocol niyalbun ti hech laj spas ti xcha'va'aliq. Ti jna' uc ti nichim no'ox avo'ntonic ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuque ti ach'unojic xae, yu'un ti hech laj scoltaucun ti Priscilae xchi'uc ti Aquilae. <sup>5</sup>Chabanuc uc ti yan quermanotique ti chatsob abaic xchi'uc ti sna ti Aquilae. Chabanuc uc ti Epenetoe ti c'ux ti co'ntone. Ti Epenetoe ja' primero laj xch'umbe sc'op ti Cristoe li'to ti estado Acaya. <sup>6</sup>Chabanuc uc ti Maríae ti ep i'abtej xa te ti atojolique. <sup>7</sup>Chabanuc uc ti jchi'ile, ja' ti Andrónicoe xchi'uc ti Juniase ti co'ol nichucat xchi'uque. Lec ojtiquimbil uc yu'un ti yan jcholé'opetique yu'un chcholic sc'op Dios uc. Ja' jbael laj xch'umbeic sc'op ti Cajvaltique, patil laj jch'un ho'oni.

<sup>8</sup>Chabanuc uc ti Ampliase ti c'ux ti co'nton ti stojol ti Cajvaltique. <sup>9</sup>Chabanuc uc ti Urbanoe ti laj jchi'intutic ti abtel ti stojol ti Cristo Jesuse. Xchi'uc ti Estáquise, ti c'ux ti co'ntone. <sup>10</sup>Chabanuc uc ti Apelese ti jun yo'nton ti stojol ti Cristoe. Chabanuc uc ti jayvo' te oy ti sna ti Aristóbulo. <sup>11</sup>Chabanuc uc

ti jchi'ile ja' ti Herodione. Chabanuc uc ti jayvo' te oy ti sna ti Narcisoe ti xch'unojbeic sc'op ti Cajvaltique. <sup>12</sup>Chabanuc ti quermanotic antse, ja' ti Trifenae xchi'uc ti Trifosae ti yac'oj sba ch-abtejjic yu'un ti Cajvaltique. Chabanuc uc ti quermanotic antse, ja' ti Pérsidae, ti c'ux ti co'ntontique, ti ep i'abtej xa yu'un ti Cajvaltique. <sup>13</sup>Chabanuc uc ti Rufoe ti lec xch'unojbe sc'op ti Cajvaltique xchi'uc uc ti sme'e. Ja' jme' uc ya'yel yu'un laj scoltaun. <sup>14</sup>Chabanuc uc ti Asíncriteo xchi'uc ti Flegontee xchi'uc ti Hermase, xchi'uc ti Patrobase xchi'uc ti Hermese xchi'uc ti yan quermanotique ti te xchi'inojique. <sup>15</sup>Chabanuc uc ti Filólogo xchi'uc ti quermanotic ants Juliae xchi'uc ti Nereoe xchi'uc ti xvixe, xchi'uc ti Olimpase xchi'uc scotol ti quermanotique ti te xchi'inojique. <sup>16</sup>Yu'un ja' señail ti c'uxoxuc ti co'ntone, tsacbo me abaic ac'obic. Chabanucot la xal scotol ti quermanotique ti buc no'ox oyic ti jujun templeo. <sup>17</sup>Quermanotac, chacalbeic volol. P'ijanic me mi oy much'utic te achi'inojic ti tsliquesic c'ope yu'un ja' no'ox tsc'an chasjinoxuc. Yu'un mu hechuc nachanubtasatic, hech yu'un mu me xachi'inic, ac'o loc'uc batel te ti atojolic. <sup>18</sup>Yu'un ti much'utic hech yo'ntonic mu yu'unuc tspasbeic yabtel ti Cajvaltic Jesucristoe. Ja' no'ox tsc'anic tspasatic ti muc' stuquic. Yu'un jun no'ox yutsil x'elan ti sc'opique, lec chc'opojic x'elan hech tslo'laic ti much'utic mu to chp'ijubique. <sup>19</sup>Ti ho'oxuque puquem ac'opilalic

ti stojol scotol crixchanoetic ti lec chach'unic mantal. Nichim no'ox co'nton avu'unic ti hech avo'ntonique. Yu'un ti lec chach'unic mantale, tsc'an ti p'ij chavac' abaic mu me c'uc no'ox chach'unic. Ja' me xach'un ti ora ti c'usi leque, mu me xach'un ti c'usi mu xtune. <sup>20</sup>Mi oy hech te ti atojolic ti tsliquesic c'ope, ti Diose chastsalbot ti ora ti svinictac ti Satanase ti hech tsliquesic c'ope yu'un hech jun avo'ntonic o hech chaj c'u che'el nachanubtasatic. Ac'o yac'boxuc ep bendición ti Cajvaltic Jesucristoe.

<sup>21</sup>Chabanucot la xal ti Timoteoe ti jchi'inoj jbatutic ti abtel xchi'uque. Chabanucot la xal uc ti quermanotique ti co'ol judioutic xchi'uque, ja' ti Lucioe xchi'uc ti Jasone xchi'uc ti Sosípatero.

<sup>22</sup>Ho'on ti Tercioune, ho'on ti jts'ibabe scarta ti quermanotic Pabloe. Hech yu'un hech chajtojboxuc avo'ntonic uc ti stojol ti Cajvaltique.

<sup>23</sup>Chabanucot la xal ti Gayoe ti li'oyun ti snae, ja' ti yac'oj sna yu'un ti jtsob jbatutic xchi'uc scotol ti quermanotique. Chabanucot la xal uc ti Erastoe, ja' ti yich'oj yabtel tesorero yu'un ti jteclume xchi'uc ti quermanotic Cuartoe.

<sup>24</sup>Chayac'boxuc ep bendición acotolic ti Cajvaltic Jesucristoe. Jun yutsil ti hech chc'ot ti pasel.

**Ja' sc'opilal ti jelaven yutsil ti c'u che'el ch-abtej ti Diose**

<sup>25</sup>Jelaven sp'ijil ti Diose hech yu'un xu' yu'un chastsatsubtasboxuc avo'ntonic

hech chaj c'u che'el chal ti lequil  
 ach' c'ope ti cac'oj jba ti jhole,  
 ja' ti sc'opilal ti Jesucristoe. Oy  
 ac'opilal ti chacolic ono'oxe,  
 ho'oxuc ti yanlum crixchanooxuque.  
 Hech laj yal ti j'alc'opetic ti vo'one.  
 Pero muc xvinaj ti c'u che'el  
 chacolique. <sup>26</sup>Ti ora to ivinaj xa.  
 Yu'un hech smantal ti Diose ti stalel  
 cuxule, hech yu'un ti ora to chich'

cholel ti sjoylejal balumil ti stojol  
 scotol crixchanoetic ti sc'op ti Diose  
 ti laj yal ti j'alc'opetic ti vo'one.  
 Hech yu'un ti sjoylejal balumil  
 oy chlic xch'unic ti ja' Jcoltavanej  
 yu'unic ti Cajvaltique. <sup>27</sup>Hech  
 yu'un ti Diose ti stuc jelaven sp'ijile  
 tspasat ti muc' sbatel osil ti sventa  
 ti Jesucristoe. Jun yutsil ti hech  
 ch'ot ti pasel.